

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ, ΤΗΝ ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΜΕΡΟΣ Α' ΘΕΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ, ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ

ΜΕΡΟΣ Β' ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ, ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Άρθρο 142 Δομή Δυνάμεων - Τροποποίηση άρθρου 72 ν. 3883/2010

Στον τίτλο του άρθρου 72 του ν. 3883/2010 (Α' 167) προστίθεται η λέξη «Εξουσιοδοτική διάταξη», η παρ. 4 τροποποιείται και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 72 Δομή Δυνάμεων- Εξουσιοδοτική Διάταξη

Με απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Εθνικής Ασφάλειας (ΚΥΣΕΑ) που λαμβάνεται μετά από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας διαμορφώνεται η δομή, σε προσωπικό και μέσα, των Ενόπλων Δυνάμεων (Δομή Δυνάμεων). Η πρόταση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας διαμορφώνεται σε συνέχεια σχετικής απόφασης του Συμβουλίου Άμυνας (ΣΑΜ), μετά από εισήγηση του Συμβουλίου Αρχηγών Γενικών Επιτελείων (ΣΑΓΕ) στο οποίο εισάγεται για διατύπωση γνώμης συνολική πρόταση του Αρχηγού ΓΕΕΘΑ για όλους τους Κλάδους, η οποία λαμβάνει υπόψη της τις μελέτες - εισηγήσεις κάθε Κλάδου που εγκρίνονται με απόφαση του οικείου Ανωτάτου Συμβουλίου. Στην πρόταση του Αρχηγού ΓΕΕΘΑ συντίθενται οι ανάγκες των Κλάδων και καθορίζεται η σειρά προτεραιότητας των αναγκών μέσω των.

Οι μελέτες, εισηγήσεις, γνώμες, προτάσεις και αποφάσεις της παρ. 1 διατυπώνονται με βάση την Πολιτική Εθνικής Άμυνας, την Εθνική Στρατιωτική Στρατηγική, τη Γενική Σχεδίαση Άμυνας της Χώρας και τις κατευθύνσεις της Κυβέρνησης και περιγράφουν το συνολικό σχήμα οργάνωσης, λειτουργίας και δυνατοτήτων των Ενόπλων Δυνάμεων, που ανταποκρίνεται στην εκτίμηση της απειλής και τους τρόπους με τους οποίους αυτή ενδέχεται να εκδηλωθεί, καθώς και στην ανάγκη κάλυψης των αποστολών των Ενόπλων Δυνάμεων.

Οι μελέτες, εισηγήσεις, γνώμες, προτάσεις και αποφάσεις των προηγούμενων παραγράφων περιλαμβάνουν την πλήρη καταγραφή των υπάρχοντων κυρίων μέσων και υλικών και πλήρως τεκμηριωμένη αξιολόγηση για τον βαθμό πραγματικής και λειτουργικής ενσωμάτωσής τους, καθώς και αποτίμηση των προμηθειών αμυντικού υλικού της τελευταίας, κάθε φορά, εικοσαετίας. Η καταγραφή και η αποτίμηση του προηγούμενου εδαφίου περιλαμβάνει οπωσδήποτε εκτίμηση της επιχειρησιακής κατάστασης κάθε οπλικού συστήματος και κάθε άλλου μέσου, της εναπομένουσας διάρκειας ζωής του, της ανάγκης εκσυγχρονισμού ή αναβάθμισής του, των διαθέσιμων ανταλλακτικών και πυρομαχικών, των δυνατοτήτων συντήρησης και εν γένει υποστήριξης και κάθε άλλο συναφές στοιχείο.

Η απόφαση της παρ. 1 για τη Δομή Δυνάμεων ως προς τα μέσα επαναξιολογείται και επικαιροποιείται κάθε τρία (3) έτη ή και συντομότερα, εάν μεταβάλλονται κρίσιμα δεδομένα.

Με την απόφαση της παρ. 1 πρέπει να διασφαλίζεται η πλήρης εφαρμογή της διακλαδικότητας, να επιτυγχάνονται οι μέγιστες δυνατές συνέργειες και οικονομίες κλίμακας, η μέγιστη δυνατή αποτελεσματικότητα και να λαμβάνονται υπόψη τα δεδομένα των Ενόπλων Δυνάμεων των κρατών μελών του ΝΑΤΟ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πριν τη λήψη της απόφασης της παρ. 1 ενημερώνεται πλήρως και διατυπώνει τη γνώμη της η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής.»

Άρθρο 143 Μακροπρόθεσμος Προγραμματισμός Αμυντικών Εξοπλισμών - Τροποποίηση άρθρου 73 ν. 3883/2010

Η παρ. 1 του άρθρου 73 του ν. 3883/2010 (Α' 167) τροποποιείται και το άρθρο 73 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 73 Μακροπρόθεσμος Προγραμματισμός Αμυντικών Εξοπλισμών

Ο Μακροπρόθεσμος Προγραμματισμός Αμυντικών Εξοπλισμών (ΜΠΑΕ) για την προμήθεια νέων μέσων και την κάλυψη των απαιτήσεων υποστήριξης των υφιστάμενων μέσων καταρτίζεται από το ΓΕΕΘΑ με βάση τη Δομή Δυνάμεων του άρθρου 72. Ο ΜΠΑΕ έχει δωδεκαετή διάρκεια και επανεξετάζεται και επικαιροποιείται κάθε τρία (3) έτη ή και συντομότερα, αν μεταβάλλονται κρίσιμα δεδομένα.

Στον ΜΠΑΕ αποτυπώνεται ο συνολικός σχεδιασμός των απαιτούμενων ανά Γενικό Επιτελείο προγραμμάτων με το συνολικό εκτιμώμενο κόστος και τη σειρά προτεραιότητας υλοποίησής τους.

Ο ΜΠΑΕ διακρίνεται σε δύο μέρη:

α) στο πρώτο μέρος εντάσσονται τα προγράμματα προμήθειας νέων μέσων συμπεριλαμβανομένης της αρχικής και της εν συνεχεία υποστήριξής τους.

β) στο δεύτερο μέρος εντάσσονται τα προγράμματα υποστήριξης, όπως προμήθειες, υπηρεσίες και έργα υποδομής των υφιστάμενων μέσων.

Για την κατάρτιση, την επανεξέταση και την επικαιροποίηση του ΜΠΑΕ εφαρμόζονται η διαδικασία και τα κριτήρια του άρθρου

72. Για την υλοποίηση των προγραμμάτων του ΜΠΑΕ εφαρμόζονται τα άρθρα 74 και 76.»

Άρθρο 144 Κυλιόμενος Προγραμματισμός Συμβάσεων Στρατιωτικού Εξοπλισμού - Αντικατάσταση άρθρου 74 ν.3883/2010

Αντικαθίστανται ο τίτλος και οι παρ. 1 και 2 και προστίθενται παρ. 3 και 4 και το άρθρο 74 του ν. 3883/2010 (Α'167) διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 74 Κυλιόμενος Προγραμματισμός Συμβάσεων Στρατιωτικού Εξοπλισμού

Με βάση τον ΜΠΑΕ, καταρτίζεται από το ΓΕΕΘΑ, σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικού Σχεδιασμού και Υποστήριξης (ΓΔΟΣΥ) και σε συντονισμό με τη Γενική Διεύθυνση Πολιτικής Εθνικής Άμυνας και Διεθνών Σχέσεων (ΓΔΠΕΑΔΣ), ο Κυλιόμενος Προγραμματισμός Συμβάσεων Στρατιωτικού Εξοπλισμού (ΚΠΣΣΕ). Ο ΚΠΣΣΕ είναι τετραετούς διάρκειας και επανεξετάζεται και επικαιροποιείται σε ετήσια βάση, ή όποτε απαιτηθεί για κάλυψη εκτάκτων απαιτήσεων, ώστε να εναρμονίζεται με τον κρατικό προϋπολογισμό.

Για την κατάρτιση, την επανεξέταση και την επικαιροποίηση του ΚΠΣΣΕ εφαρμόζονται η διαδικασία και τα κριτήρια του άρθρου 72, η διαδικασία όμως ολοκληρώνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, μετά τη διατύπωση γνώμης της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Ο ΚΠΣΣΕ πρέπει να βρίσκεται μέσα στα όρια των πιστώσεων του κρατικού προϋπολογισμού.

Στον ΚΠΣΣΕ εντάσσονται, με σειρά προτεραιότητας χρηματοδότησης, οι συμβάσεις προμήθειας και υπηρεσιών στρατιωτικού εξοπλισμού, καθώς και των έργων υποδομής για την υποστήριξή του, που έχουν συναφθεί ή προβλέπεται να συναφθούν κατά τη διάρκειά του, των οποίων οι χρηματοδοτικές απαιτήσεις μπορεί να καλυφθούν εν μέρει ή στο σύνολό τους από πιστώσεις που προβλέπεται να εγγραφούν σε Αριθμό Λογαριασμού Εξόδου (ΑΛΕ) του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας για υλοποίηση εξοπλιστικών προγραμμάτων.

Ο ΚΠΣΣΕ περιλαμβάνει τρία μέρη:

- α) στο πρώτο μέρος, εντάσσονται οι συμβάσεις προμήθειας και υπηρεσιών στρατιωτικού εξοπλισμού μείζονος οικονομικής αξίας, ίσης ή ανώτερης των τριάντα εκατομμυρίων (30.000.000) ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α.,
- β) στο δεύτερο μέρος εντάσσονται οι λοιπές συμβάσεις προμήθειας και υπηρεσιών στρατιωτικού εξοπλισμού,
- γ) στο τρίτο μέρος εντάσσονται οι συμβάσεις των έργων υποδομής που είναι αναγκαία για την υποστήριξη του στρατιωτικού εξοπλισμού.»

Άρθρο 145 Ενεργοποίηση προγράμματος στρατιωτικού εξοπλισμού - Αντικατάσταση άρθρου 76 ν. 3883/2010

Αντικαθίστανται οι παρ. 1 και 2 καταργείται η παρ. 1^Α και προστίθενται παρ. 3, 4, και 5 και το άρθρο 76 του ν. 3883/2010 (Α' 167) διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 76 Ενεργοποίηση προγράμματος στρατιωτικού εξοπλισμού 1. Η εκκίνηση της ενεργοποίησης των προγραμμάτων που είναι ενταγμένα στον ΜΠΑΕ ή εντάσσονται στο ΚΠΣΣΕ γίνεται με εισήγηση του Ανώτατου Συμβουλίου του οικείου Κλάδου, στην οποία περιλαμβάνονται ιδίως η αιτιολόγηση της αναγκαιότητας/σκοπιμότητας, η εκτιμώμενη συνολική δαπάνη με το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα αποδέσμευσης των πιστώσεων, η προτεινόμενη διαδικασία υλοποίησης με τη σχετική αιτιολόγησή της, οι εγκεκριμένες τεχνικές προδιαγραφές και οι ενδεχόμενες απαιτήσεις για την ασφάλεια εφοδιασμού και πληροφοριών. Η διαδικασία ενεργοποίησης ολοκληρώνεται κατά περίπτωση ως εξής:

α) Για προγράμματα των οποίων η εκτιμώμενη αξία χωρίς Φ.Π.Α. είναι ίση ή ανώτερη από τα χρηματικά όρια του άρθρου 24 του ν. 3978/2011 (Α' 137), η εισήγηση του Ανώτατου Συμβουλίου του οικείου Κλάδου εισάγεται στο Συμβούλιο Αρχηγών Γενικών Επιτελείων, το οποίο και γνωμοδοτεί σχετικά. Στη συνέχεια ο Αρχηγός ΓΕΕΘΑ διατυπώνει την εισήγησή του προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας. Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας ζητά τη γνώμη της Γενικής Διεύθυνσης Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων (ΓΔΑΕΕ), της ΓΔΟΣΥ και της ΓΔΠΕΑΔΣ, ενώ μπορεί να θέσει το ζήτημα προς συζήτηση στο Συμβούλιο Άμυνας. Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας, υποχρεωτικά εφόσον το πρόγραμμα αφορά σύμβαση ή συμβάσεις αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των τριάντα εκατομμυρίων (30.000.000) ευρώ, και δυνητικά σε κάθε άλλη περίπτωση, εισάγει το θέμα στο ΚΥΣΕΑ, που αποφασίζει σχετικά ύστερα από γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Για τα υπόλοιπα προγράμματα που δεν εισάγονται στο ΚΥΣΕΑ, η απόφαση ενεργοποίησης λαμβάνεται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας με εξαμηνιαία απολογιστική ενημέρωση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

β) Για προγράμματα των οποίων η εκτιμώμενη αξία χωρίς Φ.Π.Α. είναι κατώτερη από τα χρηματικά όρια του άρθρου 24 του ν. 3978/2011, η απόφαση ενεργοποίησης λαμβάνεται από τον Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου του οικείου κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων, με εξαμηνιαία απολογιστική ενημέρωση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας προς την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

γ) Για προγράμματα που προβλέπεται να υλοποιηθούν μέσω διακρατικής συμφωνίας, ανεξαρτήτως εκτιμώμενης χρηματικής αξίας, η απόφαση ενεργοποίησης λαμβάνεται από το ΚΥΣΕΑ σύμφωνα με τη διαδικασία του πρώτου, δεύτερου και τρίτου εδαφίου της περ. α', ύστερα από γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής.

2. Στην περίπτωση προγράμματος προμήθειας νέου μέσου ή εκσυγχρονισμού/αναβάθμισης υφιστάμενου μέσου, για την έναρξη της διαδικασίας της παρ. 1 εκπονείται μελέτη από το οικείο Γενικό Επιτελείο, η οποία περιλαμβάνει:

- α) Εκτίμηση για την αμυντική ανάγκη που πρέπει να καλυφθεί στο πλαίσιο της Δομής Δυνάμεων, β) εκτίμηση για το συνολικό

κόστος κύκλου ζωής του μέσου, στο οποίο περιλαμβάνεται οπωσδήποτε η αρχική και η εν συνεχεία υποστήριξή του και συγκεκριμένα: η συντήρηση, τα ανταλλακτικά, τα πυρομαχικά, η εκπαίδευση, τα παρελκόμενα έργα υποδομής, οι δυνατότητες εκσυγχρονισμού ή παράτασης της διάρκειας ζωής ή αναβάθμισης, καθώς και κάθε άλλο συναφές και κρίσιμο για την εκτίμηση του συνολικού κόστους στοιχείο,

γ) πρόταση για το επιθυμητό επίπεδο ασφάλειας εφοδιασμού και πληροφοριών, το εκτιμώμενο κόστος των οποίων θα συμπεριλαμβάνεται στο κόστος του κύκλου ζωής, λαμβάνοντας υπόψη και τις προβλέψεις του άρθρου 3 του ν. 3978/2011.

Με τη διαδικασία της παρ. 1, στο πλαίσιο του συνολικού προϋπολογισμού του ΚΠΣΣΕ, μπορεί να ενεργοποιούνται επιπροσθέτως προγράμματα που δεν είναι ενταγμένα στον ΜΠΑΕ, αλλά είναι κατεπείγοντα ή κρίνονται αναγκαία για σοβαρούς αμυντικούς λόγους, με ενημέρωση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας προς την αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Μέχρι την κατάρτιση του πρώτου ΜΠΑΕ και του πρώτου ΚΠΣΣΕ, με τη διαδικασία της παρ. 1 μπορεί να ενεργοποιούνται προγράμματα που κρίνονται αναγκαία βάσει του επιχειρησιακού σχεδιασμού των Ενόπλων Δυνάμεων. Στις περιπτώσεις αυτές, εφόσον η εκτιμώμενη αξία του προγράμματος είναι ίση ή ανώτερη των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α., η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή διατυπώνει σύμφωνη γνώμη.

5. Με την απόφαση ενεργοποίησης προγράμματος της παρ. 1 δίνεται η εντολή στην αρμόδια υπηρεσία για τη διενέργεια των διαδικασιών σύναψης των συμβάσεων, σύμφωνα με τους καθοριζόμενους γενικούς και ειδικούς όρους ανάθεσης και εκτέλεσης.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΝΑΨΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Άρθρο 146 Προγραμματισμός συμβάσεων στον τομέα της άμυνας - Αντικατάσταση άρθρου 1 ν. 3978/2011

Το άρθρο 1 του ν. 3978/2011 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1

Προγραμματισμός συμβάσεων στον τομέα της άμυνας Η έγκριση του συνολικού προγραμματισμού των αναγκών των Ενόπλων Δυνάμεων (ΕΔ) μέσα στο πλαίσιο της Δομής Δυνάμεων, η κατάρτιση, επανεξέταση και επικαιροποίηση του Μακροπρόθεσμου Προγραμματισμού Αμυντικών Εξοπλισμών (ΜΠΑΕ), η κατάρτιση, επανεξέταση και επικαιροποίηση του Κυλιόμενου Προγραμματισμού Συμβάσεων Στρατιωτικού Εξοπλισμού (ΚΠΣΣΕ) και η ενεργοποίηση των προγραμμάτων στρατιωτικού εξοπλισμού διενεργούνται σύμφωνα με τα άρθρα 72 έως 76 του ν.3883/2010 (Α' 167).»

Άρθρο 147 Αρμοδιότητες της Ειδικής Διαρκούς Επιτροπής Εξοπλιστικών Προγραμμάτων και Συμβάσεων της Βουλής των Ελλήνων - Αντικατάσταση άρθρου 2 ν. 3978/2011

Το άρθρο 2 του ν. 3978/2011 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 2 Αρμοδιότητες της Ειδικής Διαρκούς Επιτροπής Εξοπλιστικών Προγραμμάτων και Συμβάσεων της Βουλής των Ελλήνων Στο πλαίσιο των σχετικών ρυθμίσεων του Κανονισμού της Βουλής, η Ειδική Διαρκής Επιτροπή Εξοπλιστικών Προγραμμάτων και Συμβάσεων ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στα άρθρα 72 έως 76 του ν. 3883/2010 (Α' 167) σχετικά με την κατάρτιση και ενεργοποίηση του ΜΠΑΕ και του ΚΠΣΣΕ.

Η Επιτροπή ενημερώνεται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, μια τουλάχιστον φορά σε κάθε τακτική σύνοδο, για την εξέλιξη των εξοπλιστικών προγραμμάτων μείζονος οικονομικής αξίας και τη συνολική εξέλιξη του ΜΠΑΕ και του ΚΠΣΣΕ.

Η Επιτροπή ασκεί, επίσης, τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος, στο πλαίσιο των σχετικών ρυθμίσεων του Κανονισμού της Βουλής.»

Άρθρο 148 Εθνική Αμυντική Βιομηχανική Στρατηγική - Τροποποίηση άρθρου 3 ν. 3978/2011

Στο άρθρο 3 του ν. 3978/2011 (Α' 137) προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3

Εθνική Αμυντική Βιομηχανική Στρατηγική

Για την προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφάλειας της χώρας και ιδίως για την ασφάλεια εφοδιασμού και την επιχειρησιακή αυτονομία των ΕΔ, καθώς και για την κάλυψη των αναγκών που υπάρχουν σε περιόδους κρίσης, επιστράτευσης ή πολέμου, το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την εγκαθίδρυση και διατήρηση μίας εγχώριας τεχνολογικής - βιομηχανικής βάσης, συμπεριλαμβανομένων μέτρων που αφορούν σε έρευνα και ανάπτυξη, σε συγκεκριμένους, στρατηγικούς τομείς άμυνας και ασφάλειας. Η βάση αυτή διασφαλίζει την ταχεία και απρόσκοπτη λειτουργία της αλυσίδας εφοδιασμού των ΕΔ σε υλικά, αναλώσιμα, εξαρτήματα, υπηρεσίες άμεσης συντήρησης και τεχνικής υποστήριξης και την εκτέλεση των αναγκαίων έργων σε όλες τις περιπτώσεις, εγκαίρως και υπό κάθε περίσταση.

Οι γενικές αρχές και κατευθύνσεις, καθώς και τα κατάλληλα μέτρα για την επίτευξη των στόχων της παρ. 1 καθορίζονται και εξειδικεύονται, στο πλαίσιο της Πολιτικής Εθνικής Άμυνας και της Εθνικής Στρατιωτικής Στρατηγικής, από την Εθνική Αμυντική Βιομηχανική Στρατηγική, η οποία εγκρίνεται από το Κυβερνητικό Συμβούλιο Εθνικής Ασφάλειας (ΚΥΣΕΑ), μετά από εισήγηση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και γνώμη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής του άρθρου 2.

Στο πλαίσιο των προβλέψεων της παρ. 1, παρέχεται η δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 346 της ΣΛΕΕ,

να επιβάλλει ειδικούς όρους για την εκτέλεση της σύμβασης που προβλέπουν την υποχρέωση του αναδόχου για τη σύναψη συμβάσεων, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία του άρθρου 18Α.»

Άρθρο 149 Συμφωνίες-πλαίσιο εν συνεχεία υποστήριξης - Προσθήκη άρθρου 4^Α στον ν. 3978/2011

Στον ν. 3978/2011 (Α' 137) προστίθεται άρθρο 4Α ως εξής:

«Άρθρο 4Α

Συμφωνίες-πλαίσιο εν συνεχεία υποστήριξης

1. Η εν συνεχεία υποστήριξη (ΕΣΥ) υλοποιείται με τη σύναψη συμφωνιών-πλαίσιο και εκτελεστικών αυτών συμβάσεων, όταν δεν μπορεί να συμφωνηθούν εκ των προτέρων όλοι οι ουσιώδεις όροι της εν συνεχεία υποστήριξης, ιδίως το αντικείμενο, οι τιμές και οι ποσότητες.

2. Στις συμφωνίες-πλαίσιο που συνάπτονται για την κάλυψη απαιτήσεων ΕΣΥ πρέπει να περιλαμβάνονται, κατ' ελάχιστο, τα εξής:

α) η μέγιστη εκτιμώμενη συνολική αξία προμηθειών και υπηρεσιών που ενδέχεται να πραγματ/θούν στη χρονική διάρκεια ισχύος της συμφωνίας, β) ο καθορισμός των ελάχιστων απαιτήσεων της αναθέτουσας αρχής,

γ) η κατηγοριοποίηση των υλικών και υπηρεσιών που ενδέχεται να απαιτηθούν στη χρονική διάρκεια

ισχύος της συμφωνίας, καθώς και η κοστολόγησή τους κατά το μέτρο που είναι εφικτό,

δ) η ρητή πρόβλεψη δυνατότητας τροποποίησης των απαιτήσεων με τη μορφή ρητρών αναθεώρησης ή προαίρεσης, καθώς και της δυνατότητας μεταβολών των ποσοτικά (αριθμητικά ή ποσοστιαία) προσδιορίσιμων στοιχείων, με τον όρο ότι δεν συντελείται υπέρβαση της μέγιστης εκτιμώμενης συνολικής αξίας και δεν μεταβάλλονται οι ελάχιστες απαιτήσεις της αναθέτουσας αρχής,

ε) η πρόβλεψη τύπου αναπροσαρμογής τιμών στις περιπτώσεις που είναι εφικτό.

3. Όταν το πραγματικό κόστος της υποστήριξης, ήτοι το κόστος προμήθειας, εκτέλεσης υπηρεσίας ή εργασίας ή περισσότερα εξ αυτών υπερβαίνουν αυτό που εκτιμήθηκε αρχικά από τον αντισυμβαλλόμενο και αναγράφηκε στην προσφορά του, η υποστήριξη πραγματοποιείται μόνο εφόσον την εγκρίνει τελικά η αναθέτουσα αρχή και σε κάθε περίπτωση εφόσον δεν υπερβαίνει τη μέγιστη εκτιμώμενη συνολική αξία της σύμβασης ή συμφωνίας-πλαίσιο. Αντίστοιχα, αν το πραγματικό κόστος υπολείπεται του αρχικώς εκτιμηθέντος και αναγραφέντος στην προσφορά του αντισυμβαλλομένου, η αναθέτουσα αρχή επιβαρύνεται μόνο με το πραγματικό κόστος.»

Άρθρο 150 Αρμοδιότητες Γενικής Διεύθυνσης Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων και Γενικών Επιτελείων των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων - Αντικατάσταση των άρθρου 5 ν. 3978/2011

Το άρθρο 5 του ν. 3978/2011 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 5 Υπουργείο Εθνικής Άμυνας - Γενική Διεύθυνση Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων

Οι συμβάσεις προμηθειών, υπηρεσιών και έργων στον τομέα της άμυνας συνάπτονται από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας.

Η Γενική Διεύθυνση Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων (ΓΔΑΕΕ) έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) διενεργεί τις διαδικασίες που απαιτούνται για τη σύναψη των συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών της παρ. 1 του άρθρου 16, των οποίων η εκτιμώμενη αξία χωρίς Φ.Π.Α. είναι ίση ή ανώτερη από τα χρηματικά όρια του άρθρου 24,

β) παρακολουθεί την εκτέλεση των συμβάσεων της περ. α' και διενεργεί τις απαιτούμενες προς τούτο διαδικασίες, πλην των παραλαβών και πληρωμών,

γ) συγκροτεί τα συλλογικά όργανα των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων αρμοδιότητάς της, που προβλέπονται στο άρθρο 7,

δ) προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες για την εκπλήρωση των στατιστικών υποχρεώσεων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, σύμφωνα με το άρθρο 97,

ε) υλοποιεί την Κρατική Διασφάλιση Ποιότητας, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 3433/2006 (Α' 20) και πιστοποιεί τη συμμόρφωση νέων προϊόντων εγχώριας προέλευσης με συμφωνίες τυποποίησης, στ) διενεργεί τις διαδικασίες για τη σύναψη συμβάσεων αξιοποίησης μη επιχειρησιακά αναγκαίου στρατιωτικού εξοπλισμού, σύμφωνα με το άρθρο 107, με εκτιμώμενο οικονομικό αντάλλαγμα ίσο ή ανώτερο από τα χρηματικά όρια του άρθρου 24,

ζ) παρακολουθεί την εκτέλεση των Προγραμμάτων Έρευνας και Ανάπτυξης του Κεφαλαίου Η' του Δεύτερου Μέρους και συγκροτεί τις επιτροπές ελέγχου και παραλαβών τους.»

Άρθρο 151 Αρμοδιότητες Γενικών Επιτελείων των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων - Αντικατάσταση άρθρου 6 ν. 3978/2011

Το άρθρο 6 του ν. 3978/2011 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 6

Αρμοδιότητες των Γενικών Επιτελείων των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων 1. Στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος, τα Γενικά Επιτελεία των Κλάδων των ΕΔ έχουν τις εξής αρμοδιότητες:

α) προσδιορίζουν τις ανάγκες τους στο πλαίσιο του ΜΠΑΕ και τις τεκμηριώνουν στο πλαίσιο του ΚΠΣΣΕ,

β) διενεργούν τον τεχνικό διάλογο, σύμφωνα με το άρθρο 31,

γ) συντάσσουν και εγκρίνουν τις τεχνικές προδιαγραφές, σύμφωνα με το άρθρο 30,

δ) εισηγούνται την ενεργοποίηση προγράμματος, σύμφωνα με το άρθρο 76 του ν. 3883/2010 (Α' 167),

ε) διενεργούν τις διαδικασίες που απαιτούνται για τη σύναψη των συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών της παρ. 1 του άρθρου 16, των οποίων η εκτιμώμενη αξία χωρίς Φ.Π.Α. είναι κατώτερη από τα χρηματικά όρια του άρθρου 24, στ) διενεργούν τις διαδικασίες που απαιτούνται για τη σύναψη των συμβάσεων έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 16 ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας, ζ) διενεργούν τις παραλαβές σε εκτέλεση των συμβάσεων που έχουν συναφθεί, η) συγκροτούν τα συλλογικά όργανα του άρθρου 7 για τις διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων αρμοδιότητάς τους, θ) παρακολουθούν την εκτέλεση των συμβάσεων των περ. ε' και στ' και διενεργούν τις απαιτούμενες προς τούτο διαδικασίες, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην απόφαση κατακύρωσης, ι) διενεργούν τις διαδικασίες για τη σύναψη συμβάσεων αξιοποίησης μη επιχειρησιακά αναγκαίου στρατιωτικού εξοπλισμού, σύμφωνα με το άρθρο 107, με εκτιμώμενο οικονομικό αντάλλαγμα κατώτερο από τα χρηματικά όρια του άρθρου 24, 2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας επιλύονται θέματα καταφατικής ή αποφατικής σύγκρουσης αρμοδιοτήτων μεταξύ της ΓΔΑΕΕ και των Γενικών Επιτελείων για συγκεκριμένη περίπτωση.»

Άρθρο 152 Συλλογικά όργανα - Αντικατάσταση άρθρου 7 ν. 3978/2011

Οι παρ. 1 έως 7 αντικαθίστανται, προστίθενται παρ. 8 και 9 και το άρθρο 7 του ν. 3978/2011 (Α' 137) διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 7 Συλλογικά όργανα

Τα όργανα πραγματοποίησης των συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών των ΕΔ διακρίνονται σε γνωμοδοτικά και εκτελεστικά.

Τα γνωμοδοτικά όργανα είναι:

α) Οι Κεντρικές Γνωμοδοτικές Επιτροπές Προμηθειών (ΚΓΕΠ) της ΓΔΑΕΕ και των Γενικών Επιτελείων των Κλάδων.

β) Οι Περιφερειακές Γνωμοδοτικές Επιτροπές Προμηθειών (ΠΓΕΠ).

Τα εκτελεστικά όργανα που είναι αρμόδια για τη διενέργεια των διαδικασιών σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών είναι:

α) Οι επιτροπές διενέργειας διαγωνισμών, β) οι επιτροπές διαπραγματεύσεων, γ) οι επιτροπές εμπειρογνομόνων, δ) οι επιτροπές αξιολόγησης προσφυγών,

ε) οι επιτροπές ελέγχου και παραλαβής των συμβατικών αντικειμένων, και

στ) οι δευτεροβάθμιες επιτροπές ελέγχου και παραλαβής των συμβατικών αντικειμένων.

Οι επιτροπές της παρ. 3 απαρτίζονται από τρία τουλάχιστον μέλη, στελέχη των ΕΔ ή μόνιμους υπαλλήλους του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Τα μέλη των επιτροπών δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν σε περισσότερες από μία επιτροπές για κάθε συγκεκριμένη σύμβαση ούτε να αντικαθίστανται χωρίς αιτιολογημένη απόφαση του φορέα που συγκρότησε την επιτροπή. Το έργο ή η θητεία των μελών των επιτροπών καθορίζεται ως εξής:

α) Για τις επιτροπές διενέργειας διαγωνισμού, ίση με τον χρόνο που απαιτείται για την ολοκλήρωση των διαδικασιών διενέργειας του διαγωνισμού,

β) για τις επιτροπές διαπραγματεύσεων, ίση με τον χρόνο που απαιτείται για την ολοκλήρωση του έργου τους,

γ) για τις επιτροπές εμπειρογνομόνων, ίση με τον χρόνο που απαιτείται για την ολοκλήρωση της εμπειρογνομοσύνης,

δ) για τις επιτροπές αξιολόγησης προσφυγών, ετήσια θητεία,

ε) για τις επιτροπές ελέγχου και παραλαβής, ίση με τον χρόνο που απαιτείται για την ολοκλήρωση της σύμβασης,

στ) για τις δευτεροβάθμιες επιτροπές ελέγχου και παραλαβής, ετήσια θητεία.

Η συγκρότηση των επιτροπών της παρ. 3 πραγματοποιείται σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6. Με την απόφαση συγκρότησης ορίζονται τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη και η διάρκεια της θητείας τους.

Απαγορεύεται η συμμετοχή στις ανωτέρω επιτροπές προσώπων που με οποιονδήποτε τρόπο έλαβαν μέρος στη σύνταξη των τεχνικών προδιαγραφών και στην προβολή των επιχειρησιακών απαιτήσεων του υπό σύμβαση αντικειμένου. Δεν επιτρέπεται η συμμετοχή του αρμόδιου διαχειριστή του υλικού στην επιτροπή ελέγχου και παραλαβής του ίδιου υλικού και αντίστροφα.

Σε κάθε φορέα διενέργειας διαδικασιών σύναψης συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών μπορεί να συγκροτείται μόνιμη επιτροπή διενέργειας διαγωνισμών, η θητεία των μελών της οποίας δεν μπορεί να υπερβεί το ένα έτος.

Για τα συλλογικά όργανα πραγματοποίησης των συμβάσεων έργων και μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών ισχύουν όσα ορίζονται στις διατάξεις του ν. 4412/2016 (Α' 147) και του π.δ. 378/1987 (Α' 168), με την επιφύλαξη της παρ. 9.

Οι επιτροπές που προβλέπονται στην παρ. 8 για τη διενέργεια των διαδικασιών σύναψης και εκτέλεσης των συμβάσεων έργων και μελετών, καθώς και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών των ΕΔ που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος συγκροτούνται από στρατιωτικό και τεχνικό πολιτικό προσωπικό του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.»

Άρθρο 153 Επιτροπές Προμηθειών και κατανομή αρμοδιοτήτων - Προσθήκη άρθρων 7Α, 7Β και 7Γ στον ν. 3978/2011

Μετά το άρθρο 7 του ν. 3978/2011 (Α' 137) προστίθενται άρθρα 7Α, 7Β και 7Γ ως εξής:

«Άρθρο 7Α

Κεντρικές - Περιφερειακές Γνωμοδοτικές Επιτροπές Προμηθειών 1. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας συγκροτείται ΚΓΕΠ στη ΓΔΑΕΕ. Η ΚΓΕΠ/ΓΔΑΕΕ υπάγεται στον Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή της ΓΔΑΕΕ, ο οποίος προεδρεύει αυτής.

Αποτελείται από τον πρόεδρο και τέσσερα (4) μέλη, ανώτατους ή ανώτερους αξιωματικούς ή πολιτικούς υπαλλήλους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με ειδικότητα ανάλογη με τη φύση των προμηθειών, οι οποίοι δεν απαλλάσσονται από τα υπόλοιπα καθήκοντά τους. Στην ΚΓΕΠ/ΓΔΑΕΕ για προμήθεια στρατιωτικού εξοπλισμού συμμετέχει ως μέλος και εκπρόσωπος του Γενικού Επιτελείου ή των Γενικών Επιτελείων επί διακλαδικής προμήθειας, ανάλογα με το είδος του προς προμήθεια υλικού.

Με απόφαση των Αρχηγών των Κλάδων συγκροτούνται ΚΓΕΠ στα Γενικά Επιτελεία (ΓΕ) των Κλάδων των ΕΔ. Οι ΚΓΕΠ/ΓΕ αποτελούνται από τον πρόεδρο και τέσσερα (4) μέλη, ανώτατους ή ανώτερους αξιωματικούς ή πολιτικούς υπαλλήλους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με ειδικότητα ανάλογη με τη φύση των προμηθειών. Με την απόφαση συγκρότησης στην ΚΓΕΠ/ΓΕ μπορεί να οριστεί ως μέλος και εκπρόσωπος της ΓΔΑΕΕ. Οι ΠΓΕΠ, σε επίπεδα κλιμακίων διοίκησης ΕΔ κατώτερων από τα Γενικά Επιτελεία, συγκροτούνται με διαταγή του αρμόδιου διοικητή και αποτελούνται από τον πρόεδρο και τρεις (3) έως πέντε (5) αξιωματικούς ή υπαλλήλους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με ειδικότητα ανάλογη της φύσης της προμήθειας που πρόκειται να εξεταστεί.

Οι ΚΓΕΠ/ΓΕ υπάγονται στον Υπαρχηγό ή τον Διευθυντή Κλάδου του οικείου ΓΕ, ο οποίος και προεδρεύει αυτών, ενώ οι ΠΓΕΠ υπάγονται στον διοικητή του κλιμακίου διοίκησης των ΕΔ και, εφόσον ο τελευταίος είναι ο έχων την οικονομική εξουσία, στον αμέσως νεότερό του αξιωματικό. Τα μέλη των ΚΓΕΠ και των ΠΓΕΠ δεν απαλλάσσονται από τα καθήκοντά τους και δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν στα όργανα εκτέλεσης των προμηθειών που κρίνονται.

Χρέη εισηγητή στις ΚΓΕΠ και στις ΠΓΕΠ εκτελεί ο προϊστάμενος τμήματος του φορέα που διενεργεί την προμήθεια, ενώ καθήκοντα γραμματέα εκτελεί κατώτερος αξιωματικός. Ο εισηγητής και ο γραμματέας δεν αποτελούν μέλη της επιτροπής.

Οι ΚΓΕΠ και οι ΠΓΕΠ συνεδριάζουν, όπως ορίζεται από τον φορέα υπαγωγής τους. Απαρτία λογίζεται ότι υπάρχει όταν οι παρόντες είναι περισσότεροι από τους απόντες, οι δε αποφάσεις λαμβάνονται με σχετική πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του προέδρου. Τα ονόματα των μελών που μειοψήφησαν, καθώς και η γνώμη τους, αναγράφονται στο πρακτικό της συνεδρίασης.

Οι ΚΓΕΠ και οι ΠΓΕΠ γνωμοδοτούν αιτιολογημένα και εγγράφως για τις εξής περιπτώσεις προμηθειών που υπάγονται στην αρμοδιότητά τους:

- α) για τη σύναψη ειδικών κατηγοριών συμβάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 17,
- β) για την τροποποίηση των όρων σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 61 του ν. 3433/2006 (Α' 20),
- γ) για τη λύση σύμβασης ή συμφωνίας - πλαίσιο,
- δ) για την έκπτωση του αναδόχου και την επιβολή κυρώσεων, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3433/2006,
- ε) για την κατακύρωση της σύμβασης και τη ματαίωση της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, σύμφωνα με τα άρθρα 87 και 88α, αντίστοιχα,
- στ) για κάθε άλλο θέμα, το οποίο προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία ή πρέπει να παραπεμφθεί για γνωμοδότηση, κατά την κρίση του έχοντος την οικονομική εξουσία.

Άρθρο 7Β Αρμοδιότητες οργάνων διενέργειας διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών

Στο πλαίσιο των διαδικασιών σύναψης των συμβάσεων του παρόντος συγκροτούνται από τα αρμόδια όργανα οι εξής επιτροπές:

α) Διενέργειας διαγωνισμών, β) διαπραγματεύσεων, γ) εμπειρογνωμόνων, δ) αξιολόγησης προσφυγών,

Οι επιτροπές της παρ. 1 υπάγονται στον φορέα που κάθε φορά είναι αρμόδιος για τη διαδικασία σύναψης των συμβάσεων.

Οι επιτροπές διενέργειας διαγωνισμών είναι αρμόδιες για τη διενέργεια των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων και συγκεκριμένα:

α) Διενεργούν τους διαγωνισμούς με βάση τους όρους που περιλαμβάνονται στη διακήρυξη του διαγωνισμού.

β) Αξιολογούν τα δικαιολογητικά ποιοτικής επιλογής και τις προσφορές των συμμετεχόντων στον διαγωνισμό, αφού λάβουν υπόψη τους τα πρακτικά των επιτροπών εμπειρογνωμόνων όπου απαιτούνται. Η αξιολόγηση μπορεί να διαφέρει από την κρίση και τις διαπιστώσεις των εν λόγω επιτροπών, εφόσον αιτιολογείται πλήρως.

γ) Εισηγούνται για την αποδοχή ή την απόρριψη των προσφορών των υποψήφιων οικονομικών φορέων. δ) Εισηγούνται για την ανάδειξη προσωρινού αναδόχου, καθώς και για την κατακύρωση ή τη ματαίωση του διαγωνισμού.

ε) Συντάσσουν τα σχέδια κατακυρωτικών αποφάσεων και τα τελικά σχέδια συμβάσεων.

Οι επιτροπές διαπραγματεύσεων είναι αρμόδιες για τη διαπραγμάτευση και τη σύνταξη των όρων των συμβάσεων του άρθρου 17 ή των συμβάσεων που τροποποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 61 του ν. 3433/2006 (Α' 20).

Οι επιτροπές εμπειρογνωμόνων συγκροτούνται υποχρεωτικά αν ο διαγωνισμός διενεργείται με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, σύμφωνα με το άρθρο 66, και προαιρετικά σε κάθε άλλη περίπτωση και είναι αρμόδιες για:

α) Την πλήρη τεχνική αξιολόγηση των προσφορών, με βάση τις καθορισθείσες τεχνικές προδιαγραφές, β) την αξιολόγηση ή βαθμολόγηση των προσφορών, σε συνάρτηση με τα τεχνικά και λοιπά στοιχεία της διακήρυξης και σύμφωνα με τα άρθρα 85 και 86,

γ) τον έλεγχο και την αξιολόγηση, εφόσον απαιτείται, των κατασκευαστικών δυνατοτήτων των διαγωνιζομένων, και

δ) τη σύνταξη αιτιολογημένου πρακτικού, στο οποίο αναφέρεται υποχρεωτικά και η γνώμη της μειοψηφίας.

Οι επιτροπές αξιολόγησης προσφυγών είναι αρμόδιες για την εξέταση των προσφυγών σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο

Άρθρο 7Γ

Αρμοδιότητες οργάνων εκτέλεσης δημόσιων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών 1. Στο πλαίσιο της εκτέλεσης των συμβάσεων του παρόντος συγκροτούνται από τα αρμόδια όργανα οι εξής επιτροπές:

- α) Οι επιτροπές ελέγχου και παραλαβής συμβατικών αντικειμένων, και
- β) οι δευτεροβάθμιες επιτροπές ελέγχου και παραλαβής συμβατικών αντικειμένων.

Οι επιτροπές ελέγχου και παραλαβής έχουν τις εξής αρμοδιότητες:

- α) Παρακολουθούν λεπτομερώς και ελέγχουν την εκτέλεση των συμβατικών όρων και των υποχρεώσεων, τόσο της Υπηρεσίας όσο και των αναδόχων και
- β) εισηγούνται τη λήψη των επιβεβλημένων μέτρων λόγω μη τήρησης των όρων των συμβάσεων. γ) Στις περιπτώσεις προμήθειας στρατιωτικού εξοπλισμού:
 - γα) Παρίστανται στους ελέγχους αξιολόγησης καταλληλότητας, όπου αυτό απαιτηθεί, και γβ) προβαίνουν κατά την παραλαβή του υλικού, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σύμβαση, σε ελέγχους (μακροσκοπικούς, λειτουργικούς, επιχειρησιακούς) του υπό προμήθεια υλικού, με την παρουσία του προμηθευτή ή του νόμιμου εκπροσώπου του.
 - δ) Μετά τη λήξη όλων των προβλεπόμενων ελέγχων συντάσσουν τα σχετικά πρωτόκολλα παραλαβής ή απόρριψης των συμβατικών αντικειμένων, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης.

Σε ειδικές περιπτώσεις, οι επιτροπές μπορεί να ζητήσουν την ενίσχυσή τους με έναν ή περισσότερους εμπειρογνώμονες, των οποίων η γνώμη είναι συμβουλευτική.

Οι αρμοδιότητες των δευτεροβάθμιων επιτροπών ελέγχου και παραλαβής καθορίζονται στο άρθρο 64 του ν. 3433/2006 (Α' 20).»

Άρθρο 154 Κανόνες διαφάνειας και δεοντολογίας που εφαρμόζουν τα όργανα των Ενόπλων Δυνάμεων -

Αντικατάσταση άρθρου 8 ν. 3978/2011

Αντικαθίστανται οι παρ. 1 έως 5 και προστίθεται παρ. 6 και το άρθρο 8 του ν. 3978/2011 (Α' 137) διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 8 Κανόνες διαφάνειας και δεοντολογίας που εφαρμόζουν τα όργανα των Ενόπλων Δυνάμεων

Το στρατιωτικό και πολιτικό προσωπικό των ΕΔ που απασχολείται με κάθε είδους σχέση εργασίας, επιτρέπεται, στο πλαίσιο των καθηκόντων του, να διενεργεί επαφές μόνο με τους νόμιμους εκπροσώπους των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν σε διαγωνιστικές διαδικασίες, ή σε διαδικασίες διαπραγμάτευσης για τη σύναψη συμβάσεων.

Ενημέρωση από οικονομικούς φορείς για στρατιωτικό εξοπλισμό επιτρέπεται να γίνεται και στο πλαίσιο διενέργειας τεχνικού διαλόγου ή έρευνας αγοράς, στο πλαίσιο ημερίδων ή ενημερωτικών συναντήσεων που διοργανώνονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες για την παρουσίαση νέων τεχνολογικών εξελίξεων σε συγκεκριμένους τομείς, καθώς και στο πλαίσιο εκθέσεων και συνεδρίων που διοργανώνονται σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο για την παρουσίαση των εξελίξεων σε τομείς αμυντικής βιομηχανίας και τεχνολογίας. Ανακοίνωση για τις εν λόγω συναντήσεις αναρτάται στην κεντρική ιστοσελίδα του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, του οικείου Γενικού Επιτελείου ή της οικείας διεύθυνσης, την ημέρα κατά την οποία πραγματοποιήθηκαν.

Απαγορεύεται στο στρατιωτικό και πολιτικό προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων, που απασχολείται με κάθε είδους σχέση εργασίας να ζητεί ή να λαμβάνει, άμεσα ή έμμεσα, οποιαδήποτε υλική εύνοια, δώρο ή αντάλλαγμα, ή να αποδέχεται την υπόσχεση παροχής τέτοιων ωφελημάτων, κατά τον χειρισμό των υποθέσεων στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων του.

Απαγορεύεται στο στρατιωτικό και πολιτικό προσωπικό των ΕΔ που χειρίζεται συμβάσεις προμηθειών, υπηρεσιών ή έργων στον τομέα της άμυνας να απασχολείται, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, έργου ή εντολής, σε οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν σε διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης των ανωτέρω συμβάσεων. Η απαγόρευση του προηγούμενου εδαφίου ισχύει και για τρία (3) έτη μετά από την αποχώρηση του παραπάνω προσωπικού από τη σχετική θέση.

Η παράβαση των παρ. 3 και 4 συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο επιβάλλονται οι εξής ποινές: α) στο στρατιωτικό προσωπικό, οι προβλεπόμενες περί πειθαρχικών παραπτωμάτων συνήθεις ή καταστατικές πειθαρχικές ποινές, β) στους πολιτικούς διοικητικούς υπαλλήλους, οι πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται στο άρθρο 109 του Κώδικα Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ν.π.δ.δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), γ) στο προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, οι πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται στο π.δ. 410/1988 (Α' 191) και στον ν. 4057/2012 (Α' 54), εκτός αν η παράβαση στοιχειοθετεί σπουδαίο λόγο καταγγελίας της σύμβασης εργασίας.

Οι παραβάτες της παρ. 4 τιμωρούνται επιπλέον με φυλάκιση μέχρι δύο έτη ή χρηματική ποινή.»

Άρθρο 155 Κανόνες διαφάνειας και καταπολέμησης της διαφθοράς που επιβάλλονται στους οικονομικούς φορείς - Αντικατάσταση άρθρου 10 ν. 3978/2011

Το άρθρο 10 του ν. 3978/2011 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 10

Κανόνες διαφάνειας και καταπολέμησης της διαφθοράς που επιβάλλονται στους οικονομικούς φορείς 1. Η αναθέτουσα αρχή περιλαμβάνει υποχρεωτικά στα έγγραφα της σύμβασης ειδική ρήτρα ακεραιότητας, βάσει της οποίας οι οικονομικοί φορείς ή οι νόμιμοι εκπρόσωποί τους, οι οποίοι συμμετέχουν στις διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών

ή έργων στον τομέα της άμυνας, δεσμεύονται ότι σε όλα τα στάδια που προηγήθηκαν της κατακύρωσης της σύμβασης δεν ενήργησαν αθέμιτα, παράνομα ή καταχρηστικά, καθώς και ότι εξακολουθήσουν να μην ενεργούν κατ' αυτόν τον τρόπο και κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης, αλλά και μετά από τη λήξη της. Για τον σκοπό αυτό οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν δεσμευτικές δηλώσεις, με τις οποίες βεβαιώνεται ότι:

α) δεν διέθεταν εσωτερική πληροφόρηση, πέραν των στοιχείων που περιήλθαν στη γνώση και στην αντίληψή τους μέσω των εγγράφων της σύμβασης και στο πλαίσιο της συμμετοχής τους σε συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων διαγωνισμών, των συναντήσεων και διαπραγματεύσεων στις οποίες συμμετείχαν και έχουν δημοσιοποιηθεί, καθώς και στο πλαίσιο διενέργειας του τεχνικού διαλόγου, β) δεν πραγματοποίησαν ενέργειες νόθευσης του ανταγωνισμού μέσω χειραγώγησης των προσφορών είτε ατομικώς είτε σε συνεργασία με τρίτους, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο δίκαιο του ανταγωνισμού, γ) δεν διενήργησαν ούτε πρόκειται να διενεργήσουν πριν, κατά τη διάρκεια ή και μετά από τη λήξη της σύμβασης παράνομες πληρωμές για διευκολύνσεις, εξυπηρετήσεις ή υπηρεσίες που αφορούν τη σύμβαση και τη διαδικασία ανάθεσης,

δ) δεν πρόσφεραν ούτε πρόκειται να προσφέρουν πριν, κατά τη διάρκεια ή και μετά από τη λήξη της σύμβασης, άμεσα ή έμμεσα, οποιαδήποτε υλική εύνοια, δώρο ή αντάλλαγμα σε υπαλλήλους ή μέλη συλλογικών οργάνων της αναθέτουσας αρχής, καθώς και σε συζύγους, συγγενείς σε ευθεία γραμμή μέχρι και τρίτου βαθμού εξ αίματος και εξ αγχιστείας ή συνεργάτες τους, ούτε χρησιμοποίησαν ή πρόκειται να χρησιμοποιήσουν τρίτα πρόσωπα, για να διοχετεύσουν χρηματικά ποσά στα προαναφερόμενα πρόσωπα,

ε) δεν πρόσφεραν ούτε πρόκειται να προσφέρουν κατά τη διάρκεια ή και μετά από τη λήξη της σύμβασης, άμεσα ή έμμεσα, δώρα, δωρεές, φιλανθρωπικές παροχές, χορηγίες ή χρηματικά ποσά και επιχορηγήσεις με οποιαδήποτε μορφή ή αιτιολογία, σε πολιτικά κόμματα, κομματικούς εκπροσώπους ή επικεφαλής κομμάτων, μέλη της Κυβέρνησης ή μετακλητούς υπαλλήλους, βουλευτές ή αιρετά όργανα της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης ή σε οργανώσεις των οποίων επικεφαλής είναι πολιτικοί, καθώς και σε συζύγους, συγγενείς σε ευθεία γραμμή μέχρι και τρίτου βαθμού εξ αίματος και εξ αγχιστείας ή συνεργάτες τους, ούτε χρησιμοποίησαν ή πρόκειται να χρησιμοποιήσουν τρίτα πρόσωπα για να διοχετεύσουν χρηματικά ποσά στα προαναφερόμενα πρόσωπα,

Απαγορεύεται στους οικονομικούς φορείς ή στους νόμιμους εκπροσώπους τους, που συμμετέχουν στις διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών ή έργων στον τομέα της άμυνας να διαθέτουν και να χρησιμοποιούν οποιονδήποτε ενδιάμεσο, μεσάζοντα ή πράκτορα κατά τη διαδικασία σύναψης και εκτέλεσης της σύμβασης. Οι οικονομικοί φορείς λαμβάνουν επαγγελματικές συμβουλευτικές υπηρεσίες σε σχέση με τη σύμβαση από δικηγορικά γραφεία, καθώς και από φορολογικούς, τεχνικούς και οικονομικούς συμβούλους. Επιτρέπεται η χρήση εμπορικών αντιπροσώπων που εμπίπτουν στις διατάξεις του π.δ. 219/1991 (Α' 81).

Οι οικονομικοί φορείς που έχουν επιλεγεί ως ανάδοχοι υποχρεούνται να συμπεριλάβουν στον φάκελο των δικαιολογητικών κατακύρωσης υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75), υπογεγραμμένη από τους ίδιους ή τους νόμιμους εκπροσώπους τους, στην οποία δηλώνουν ότι δεν έχουν παραβεί τις απαγορεύσεις των παρ. 1 και 2 και ότι έχουν ενημερωθεί για την πρόβλεψη επιβολής των κυρώσεων της παρ. 4. Η σχετική υπεύθυνη δήλωση προσαρτάται στη σύμβαση και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της,

Αν οι οικονομικοί φορείς παραβιάσουν τις απαγορεύσεις που προβλέπονται στις παρ. 1 και 2 επιβάλλονται, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, οι εξής κυρώσεις: α) αν δεν έχει ολοκληρωθεί η εκτέλεση της σύμβασης, σωρευτικά, έκπτωση του οικονομικού φορέα, κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης και αποκλεισμός από τους διαγωνισμούς και τις συμβάσεις του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας για τρία (3) τουλάχιστον έτη,

β) αν έχει ολοκληρωθεί η εκτέλεση της σύμβασης, ποινική ρήτρα ισόποση με την εγγύηση καλής εκτέλεσης και αποκλεισμός από τους διαγωνισμούς και τις συμβάσεις του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας για τρία τουλάχιστον έτη.

Οι απαγορεύσεις των παρ. 1 και 2 ισχύουν, αν ο οικονομικός φορέας είναι κοινοπραξία, για όλα τα μέλη της κοινοπραξίας και, αν ο οικονομικός φορέας χρησιμοποιεί υπεργολάβους, και για τους υπεργολάβους του. Σε περίπτωση παράβασης των απαγορεύσεων των παρ. 1 και 2 από τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου και εφόσον η παράβαση αυτή δεν θεραπευτεί μέσα σε τριάντα ημέρες από την κοινοποίηση στον οικονομικό φορέα σχετικής ειδοποίησης, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, να κηρύξει τον οικονομικό φορέα έκπτωτο ή να επιβάλει ποινική ρήτρα ποσού ίσου με το 10%, κατ' ανώτατο όριο, της οικονομικής αξίας της σύμβασης που έχει συνάψει με την αναθέτουσα αρχή.»

Άρθρο 156 Μεταβολές στο ιδιοκτησιακό καθεστώς και στη διοίκηση του οικονομικού φορέα – Αντικατάσταση άρθρου 12 ν. 3978/2011

Το άρθρο 12 του ν. 3978/2011 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 12 Μεταβολές στο ιδιοκτησιακό καθεστώς και στη διοίκηση του οικονομικού φορέα- - Εξουσιοδοτική διάταξη

Οι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται να γνωστοποιούν στην αναθέτουσα αρχή μετά από τη σύναψη της σύμβασης οποιαδήποτε μεταβολή στο ιδιοκτησιακό καθεστώς τους, στη διοίκηση ή στον εταιρικό μετασχηματισμό τους, εντός τριών μηνών από τη μεταβολή. Η μη γνωστοποίηση των μεταβολών αυτών δίνει στην αναθέτουσα αρχή το δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση.

Μέσα σε τρεις μήνες από την ανωτέρω γνωστοποίηση, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται:

α) αν πιθανολογεί ότι συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιου συμφέροντος, να ζητήσει από τον οικονομικό φορέα τα απαιτούμενα κατά την κρίση της, στοιχεία και πληροφορίες, τάσσοντας εύλογη προθεσμία που δεν υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες. Μετά από την εξέταση των στοιχείων αυτών, η αναθέτουσα αρχή δικαιούται, εφόσον διαπιστώσει ότι συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιου συμφέροντος, να καταγγείλει τη σύμβαση. Η μη έγκαιρη, ακριβής ή πλήρης υποβολή των ζητηθέντων στοιχείων από τον ανάδοχο δίνει στην αναθέτουσα αρχή το δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση, β) αν διαπιστώσει ότι συντρέχουν λόγοι εθνικής ασφάλειας ή δημόσιου συμφέροντος να καταγγείλει τη σύμβαση.

Για την εφαρμογή του παρόντος, λόγο δημόσιου συμφέροντος συνιστά ιδίως η πιθανολόγηση ότι τα πρόσωπα που ασκούν έλεγχο στον ανάδοχο, περιλαμβανομένων και των φυσικών προσώπων που ελέγχουν, άμεσα ή έμμεσα, τα συμμετέχοντα νομικά πρόσωπα, δεν είναι κατάλληλα για να εγγυηθούν την οικονομική βιωσιμότητα του αναδόχου και να εξασφαλίσουν την ορθή διαχείριση της υπό εκτέλεση σύμβασης μέχρι την ολοκλήρωσή της, ή να εξασφαλίσουν την αποτροπή καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων, ή επιρροών που δυνητικά θα μπορούσαν να βλάψουν τα εθνικά συμφέροντα ή αν η αναθέτουσα αρχή διατηρεί αμφιβολίες για τη νομιμότητα προέλευσης, την αληθή κυριότητα ή την επάρκεια των οικονομικών πόρων των προσώπων που ασκούν έλεγχο στον ανάδοχο, καθώς και των φυσικών προσώπων που ελέγχουν άμεσα ή έμμεσα τα πρόσωπα αυτά.

Η καταγγελία της σύμβασης σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 γίνεται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και ισχύει από την κοινοποίησή της στον οικονομικό φορέα. Με την ίδια απόφαση μπορεί να επιβάλλονται επιπλέον στον οικονομικό φορέα κατάπτωση των εγγυήσεων και αποκλεισμός από τους διαγωνισμούς του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας για τρία τουλάχιστον έτη.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας είναι δυνατό να καθορίζονται η διαδικασία, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη γνωστοποίηση των μεταβολών στο ιδιοκτησιακό καθεστώς των οικονομικών φορέων.»

Άρθρο 157 Προσυμβατικός έλεγχος Ελεγκτικού Συνεδρίου - Αντικατάσταση άρθρου 13 ν. 3978/2011

Το άρθρο 13 του ν. 3978/2011 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 13 Προσυμβατικός έλεγχος Ελεγκτικού Συνεδρίου

Οι συμβάσεις που διέπονται από τον παρόντα υπάγονται στον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με εξαίρεση τις συμβάσεις των περ. α', β', γ', στ', ζ' και θ' του άρθρου 17, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 324 του ν. 4700/2020 (Α' 127).

Στο πλαίσιο του ελέγχου των συμβάσεων που προβλέπονται στις περ. δ' και ε' του άρθρου 17, το Ελεγκτικό Συνέδριο οφείλει να διασφαλίσει το απόρρητο των στοιχείων του φακέλου, ο οποίος μετά από την ολοκλήρωση του ελέγχου επιστρέφεται στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

Όταν η συμφωνία-πλαίσιο έχει υποστεί προσυμβατικό έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο, οι εκτελεστικές αυτής συμβάσεις υπάγονται σε έλεγχο νομιμότητας από το Ελεγκτικό Συνέδριο μόνο εφόσον το συμβατικό τους τίμημα υπερβαίνει αυτοτελώς το όριο που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 324 του ν. 4700/2020.»

Άρθρο 158 Προϋποθέσεις και διαδικασία προσφυγής στο άρθρο 346 ΣΛΕΕ - Προσθήκη άρθρου 18Α στον ν. 3978/2011

Στον ν. 3978/2011 (Α' 137) προστίθεται άρθρο 18Α ως εξής:

«Άρθρο 18Α

Προϋποθέσεις και διαδικασία προσφυγής στο άρθρο 346 ΣΛΕΕ

Η αναθέτουσα αρχή που υλοποιεί συμβάσεις στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας μπορεί να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφαλείας της χώρας, με την επίκληση του άρθρου 346 της ΣΛΕΕ, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του, όπως εξειδικεύονται στις παρ. 3 έως 5 του παρόντος, και τηρείται η διαδικασία της παρ. 2 του παρόντος.

Η απόφαση εξαίρεσης από τους κανόνες της ενωσιακής αγοράς με την επίκληση του άρθρου 346 ΣΛΕΕ λαμβάνεται κάθε φορά από το ΚΥΣΕΑ, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Ειδικής Διαρκούς Επιτροπής Εξοπλιστικών Προγραμμάτων και Συμβάσεων της Βουλής των Ελλήνων. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και η διαδικασία που πρόκειται να ακολουθηθεί. Για την εισαγωγή του θέματος στο ΚΥΣΕΑ απαιτείται εισήγηση του Ανώτατου Συμβουλίου του οικείου Κλάδου, προς όφελος του οποίου συνάπτεται η σύμβαση. Στη συνέχεια ο Αρχηγός ΓΕΕΘΑ διατυπώνει πρόταση προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, ο οποίος μπορεί να ζητήσει τη γνώμη της ΓΔΑΕΕ και της ΓΔΠΕΑΔΣ.

Η απόφαση για υπαγωγή μιας δημόσιας σύμβασης στρατιωτικού εξοπλισμού στην εξαιρετική διαδικασία του άρθρου 346 ΣΛΕΕ πρέπει να συνοδεύεται από ειδική και εμπεριστατωμένη αιτιολογία, η οποία περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο τα εξής στοιχεία:

α) το ουσιώδες συμφέρον εθνικής ασφάλειας που διακυβεύεται,

β) την άμεση σύνδεση του εν λόγω ουσιώδους συμφέροντος ασφάλειας με τη σύναψη της συγκεκριμένης σύμβασης που αφορά προμήθεια, έργο ή υπηρεσία ύψιστης σημασίας για τις στρατιωτικές ικανότητες της χώρας,

γ) τον λόγο για τον οποίο κρίνεται απαραίτητη η παρέκκλιση από τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς για τις δημόσιες συμβάσεις στη συγκεκριμένη περίπτωση για την προστασία του συγκεκριμένου ουσιώδους συμφέροντος ασφάλειας.

Συμφέροντα, ιδίως βιομηχανικά και οικονομικά, έστω και αν συνδέονται με προμήθεια στρατιωτικού εξοπλισμού, έργο ή παροχή υπηρεσίας στον τομέα της άμυνας ή της ασφάλειας, δεν μπορούν από μόνα τους να δικαιολογήσουν εξαίρεση. Τα συμφέροντα που συνδέονται άμεσα με το αντικείμενο της σύμβασης και έχουν στρατιωτικό χαρακτήρα μπορούν να

δικαιολογήσουν εξαίρεση σύμφωνα με το άρθρο 346 ΣΛΕΕ, εφόσον πληρούνται οι ειδικές προϋποθέσεις εφαρμογής του, τις οποίες η αναθέτουσα αρχή οφείλει να αποδείξει.

Απαιτήσεις σχετικές με την ασφάλεια εφοδιασμού μπορεί να δικαιολογήσουν εξαίρεση με βάση το άρθρο 346 ΣΛΕΕ, με τις κατωτέρω προϋποθέσεις, τις οποίες η αναθέτουσα αρχή οφείλει να αποδείξει: α) η ασφάλεια εφοδιασμού δεν μπορεί να διασφαλισθεί επαρκώς με μέτρα που λαμβάνονται εντός του πλαισίου του ενωσιακού δικαίου ή με κοινή δράση των κρατών μελών σε ευρωπαϊκό επίπεδο,

β) τα μέτρα λαμβάνονται με αποκλειστικό σκοπό την επίτευξη της δημόσιας ασφάλειας και όχι για οικονομικούς σκοπούς,

γ) τα μέτρα που λαμβάνονται είναι αντικειμενικώς αναγκαία και κατάλληλα, με βάση τις αρχές προσφορότητας, αναγκαιότητας και αναλογικότητας, να επιτύχουν την ασφάλεια του εφοδιασμού, ή τουλάχιστον συμβάλλουν στην αντικειμενική βελτίωση της κατάστασης της εφοδιαστικής ασφάλειας, η οποία διακυβεύεται.

Με την απόφαση της παρ. 2 μπορεί να καθορίζεται εξαίρεση και από τις διατάξεις του εθνικού δικαίου που διέπουν τη σύναψη και εκτέλεση δημόσιων συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών και έργων στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας.»

Άρθρο 159 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) - Προσθήκη άρθρου 29Α στον ν. 3978/2011

Στον ν. 3978/2011 (Α' 137) προστίθεται άρθρο 29Α ως εξής:

«Άρθρο 29Α Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ)

1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ορίσει ρητά στα έγγραφα της σύμβασης ότι αποδέχεται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α' 75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις εξής προϋποθέσεις:

α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 57 και 58 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλειστούν, και

β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 59 έως 62.

2. Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 59 και την παρ. 3 του άρθρου 60, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις ανωτέρω πληροφορίες όσον αφορά τους φορείς αυτούς.

Το ΕΕΕΣ περιλαμβάνει δήλωση του οικονομικού φορέα ότι ο σχετικός λόγος αποκλεισμού δεν ισχύει ή ότι πληρούται το σχετικό κριτήριο επιλογής και παρέχει τις κατάλληλες πληροφορίες, όπως απαιτείται από την αναθέτουσα αρχή. Το ΕΕΕΣ προσδιορίζει τη δημόσια αρχή ή το τρίτο μέρος που είναι υπεύθυνο για την έκδοση των δικαιολογητικών και περιλαμβάνει δήλωση ότι ο οικονομικός φορέας είναι σε θέση, εφόσον του ζητηθεί και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσει τα εν λόγω δικαιολογητικά.

Όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να λάβει τα δικαιολογητικά απευθείας με πρόσβαση σε βάση δεδομένων, σύμφωνα με την παρ. 9, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις πληροφορίες που απαιτούνται για τον συγκεκριμένο σκοπό, όπως την ηλεκτρονική διεύθυνση της βάσης δεδομένων, δεδομένα αναγνώρισης και, κατά περίπτωση, την απαραίτητη δήλωση συναίνεσης.

Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να χρησιμοποιήσουν εκ νέου το ΕΕΕΣ, το οποίο έχουν ήδη χρησιμοποιήσει σε προηγούμενη διαδικασία σύναψης σύμβασης, εφόσον επιβεβαιώνουν ότι οι πληροφορίες του εγγράφου εξακολουθούν να είναι αληθείς.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες και υποψηφίους, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλέσει τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα πιστοποιητικά που έχουν παραληφθεί.

Πριν από την κατακύρωση της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τον υποψήφιο ανάδοχο να υποβάλει ενημερωμένα τα δικαιολογητικά.

Σε εφαρμογή της παρ. 4, οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δικαιολογητικά ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία, εφόσον η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει ισχύοντα πιστοποιητικά ή συναφείς πληροφορίες απευθείας μέσω πρόσβασης στο Ενιαίο Μητρώο Επιχειρήσεων Αμυντικού Τομέα (ΕΜΕΑΤ) σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 64, ή σε αντίστοιχη εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος-μέλος της Ένωσης, η οποία διατίθεται δωρεάν.

Για τις συμβάσεις του Δεύτερου Μέρους, το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016 (ΕΕ L 3), σε έντυπη ή σε ηλεκτρονική μορφή.

Για τις συμβάσεις του Τρίτου Μέρους, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να εκδίδει Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ). Μέχρι την έκδοση του εν λόγω τυποποιημένου εντύπου, κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων γίνεται δεκτή ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986, ως προκαταρκτική απόδειξη για την αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις προϋποθέσεις ποιοτικής αξιολόγησης.

Για να ισχύει το ΕΕΕΣ ή το ΤΕΥΔ ως προκαταρκτική απόδειξη ότι δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του υποψήφιου οικονομικού φορέα ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης του, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σ' αυτόν, πρέπει να υπογράφεται από τον νόμιμο εκπρόσωπο του οικονομικού φορέα, σύμφωνα με το καταστατικό ή το πρακτικό εκπροσώπησης του κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής, ή από το αρμόδια εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο που εκπροσωπεί τον οικονομικό φορέα για

διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή για συγκεκριμένη διαδικασία σύναψης σύμβασης.»

Άρθρο 160 Σύμβαση προσφορών - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 80 ν. 3978/2011

Η παρ. 5 του άρθρου 80 του ν. 3978/2011 (Α' 137) τροποποιείται και το άρθρο 80 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 80 Σύμβαση προσφορών

Οι προσφορές συντάσσονται και υποβάλλονται σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης και περιλαμβάνουν οπωσδήποτε τα ακόλουθα στοιχεία:

α) εγγύηση συμμετοχής στον διαγωνισμό, β) τεχνική προσφορά,

γ) πιστοποιητικά που εκδίδονται από επίσημα γραφεία ποιοτικού ελέγχου ή αρμόδιες υπηρεσίες, αναγνωρισμένων ικανοτήτων, που να βεβαιώνουν την καταλληλότητα των υλικών, επαληθευόμενη με παραπομπές σε ορισμένες προδιαγραφές ή πρότυπα των προϊόντων, όταν απαιτούνται από τα έγγραφα της σύμβασης,

δ) όλα τα στοιχεία που μπορεί να απαιτεί η αναθέτουσα αρχή σχετικά με τη συμμόρφωση του προσφέροντος με τους ειδικούς όρους περί ασφάλειας πληροφοριών και εφοδιασμού, καθώς και με τους ειδικούς όρους περί υπερβολαβίας, ε) οικονομική προσφορά,

στ) οποιοδήποτε πρόσθετο δικαιολογητικό απαιτείται από τις διατάξεις του παρόντος ή άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης.

Προσφορά που υποβάλλεται υπό αίρεση ή που δεν είναι σύμφωνη με τους γενικούς και ειδικούς όρους των εγγράφων της σύμβασης απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Η τιμή της οικονομικής προσφοράς πρέπει να δίνεται σε ευρώ, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στα έγγραφα της σύμβασης. Προσφορά για έργο, προμήθεια ή υπηρεσία που περιέχει τιμή σε άλλο νόμισμα απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Εάν από την προσφορά δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Στα έγγραφα της σύμβασης καθορίζονται οι νόμιμες κρατήσεις υπέρ Δημοσίου, υπέρ νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ή οργανισμών, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά, καθώς και άλλα τυχόν έξοδα που βαρύνουν τον ανάδοχο.

Όρος στην προσφορά που αφορά στην αναπροσαρμογή των τιμών, συνεπάγεται την απόρριψή της, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στα έγγραφα της σύμβασης. Προσφορά με όρο για έκπτωση στην τιμή υπό την αίρεση της επίσπευσης της κατακύρωσης του διαγωνισμού απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Στα έγγραφα της σύμβασης μπορεί να περιλαμβάνεται όρος για αναπροσαρμογή της τιμής μόνον όταν από τα έγγραφα της σύμβασης προβλέπεται χρόνος παράδοσης των αγαθών ή παροχής των υπηρεσιών μεγαλύτερος των δώδεκα (12) μηνών. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να καθορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης ο τύπος, ο τρόπος και οι προϋποθέσεις της αναπροσαρμογής. Σε περιπτώσεις τμηματικών παραδόσεων, η τιμή αναπροσαρμόζεται για τις ποσότητες που, σύμφωνα με τα έγγραφα της σύμβασης, προβλέπεται να παραδοθούν μετά από την παρέλευση των δώδεκα (12) μηνών. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης παράδοσης με υπαιτιότητα του αναδόχου, ο χρόνος παράτασης δεν λαμβάνεται υπόψη

για την αναπροσαρμογή. Προκαταβολή που χορηγήθηκε αφαιρείται από την προς αναπροσαρμογή συμβατική αξία.

Η κοινοπραξία οικονομικών φορέων υποβάλλει κοινή προσφορά, η οποία υπογράφεται υποχρεωτικά είτε από όλους τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στην κοινοπραξία είτε από κοινό εκπρόσωπό τους εξουσιοδοτημένο με συμβολαιογραφική πράξη. Στην προσφορά αναγράφεται η ποσότητα ή το μέρος του συνολικού αντικειμένου της σύμβασης που αντιστοιχεί στο κάθε μέλος της κοινοπραξίας.

Με την υποβολή της προσφοράς κάθε μέλος της κοινοπραξίας ευθύνεται αλληλέγγυα και εις ολόκληρον. Σε περίπτωση κατακύρωσης της σύμβασης στην κοινοπραξία, η ευθύνη αυτή εξακολουθεί μέχρι την πλήρη εκτέλεση της σύμβασης.

Εάν λόγω αδυναμίας για οποιονδήποτε λόγο ή ανωτέρας βίας, μέλος της κοινοπραξίας αδυνατεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της κοινοπραξίας κατά τον χρόνο αξιολόγησης των προσφορών, τα υπόλοιπα μέλη συνεχίζουν να έχουν την ευθύνη ολόκληρης της κοινής προσφοράς με την ίδια τιμή. Αν η παραπάνω ανικανότητα προκύψει κατά τον χρόνο εκτέλεσης της σύμβασης, τα υπόλοιπα μέλη της κοινοπραξίας συνεχίζουν να έχουν την ευθύνη της ολοκλήρωσης με την ίδια τιμή και τους ίδιους όρους. Και στις δύο περιπτώσεις, τα λοιπά μέλη της κοινοπραξίας μπορούν να προτείνουν αντικατάσταση του μέλους, η οποία πρέπει όμως να εγκριθεί με απόφαση της αναθέτουσας αρχής.

Διευκρινίσεις μετά την κατάθεση της προσφοράς δίνονται μόνον όταν ζητούνται από το αρμόδιο συλλογικό όργανο, υπό τον όρο ότι τηρείται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και ότι οι διευκρινίσεις που παρέχονται δεν μεταβάλλουν ουσιωδώς το περιεχόμενο της προσφοράς ή το αντικείμενο της σύμβασης. Από τις διευκρινίσεις που δίνονται σύμφωνα με τα παραπάνω, λαμβάνονται υπόψη μόνο εκείνες που αναφέρονται στα σημεία που ζητήθηκαν.»

Άρθρο 161 Χρόνος ισχύος προσφορών - Αντικατάσταση άρθρου 84 ν. 3978/2011

Οι παρ. 1 έως 3 αντικαθίστανται, προστίθεται παρ. 4 και το άρθρο 84 του ν. 3978/2011 (Α' 137) διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 84 Χρόνος ισχύος προσφορών

Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών ή υπηρεσιών, οι προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς κατ' ελάχιστον για το χρονικό διάστημα που καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης.

Προσφορά που ορίζει χρόνο ισχύος μικρότερο από αυτόν που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς πριν από τη λήξη του χρόνου ισχύος των προσφορών τους, μπορούν, με δική τους πρωτοβουλία ή ύστερα από αίτημα της αναθέτουσας αρχής, να παρατείνουν τον χρόνο ισχύος της προσφοράς τους, παρατείνοντας και την αντίστοιχη εγγύηση συμμετοχής. Στην περίπτωση αυτή, οι προσφορές ισχύουν και τους δεσμεύουν για το επιπλέον αυτό χρονικό διάστημα.

Μετά τη λήξη της διάρκειας ισχύος των προσφορών κατά τις παρ. 1 και 3, τα αποτελέσματα της διαδικασίας ανάθεσης ματαιώνονται, εκτός αν η αναθέτουσα αρχή κρίνει, κατά περίπτωση, αιτιολογημένα, ότι η συνέχιση της διαδικασίας εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, οπότε οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία μπορούν να επιλέξουν είτε να παρατείνουν την προσφορά τους, εφόσον τους ζητηθεί, είτε όχι. Στην τελευταία περίπτωση, η διαδικασία συνεχίζεται με όσους παρέτειναν τις προσφορές τους και αποκλείονται οι λοιποί οικονομικοί φορείς.»

Άρθρο 162 Κατακύρωση σύμβασης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 87 του ν. 3978/2011

Η παρ. 2 του άρθρου 87 του ν. 3978/2011 (Α' 137) τροποποιείται και το άρθρο 87 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 87 Κατακύρωση σύμβασης

Η επιτροπή διενέργειας διαγωνισμού εισηγείται την έκδοση κατακυρωτικής απόφασης.

Η απόφαση για την:

α) έγκριση ή μη των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού,

β) κατακύρωση ή μη της σύμβασης στο όνομα του επιλεγέντος οικονομικού φορέα, γ) έγκριση ή μη της αντίστοιχης δαπάνης, λαμβάνεται για ποσό άνω των τριάντα εκατομμυρίων (30.000.000) ευρώ από το ΚΥΣΕΑ, μετά από εισήγηση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας και γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Για συμβάσεις μικρότερης οικονομικής αξίας, αλλά σε κάθε περίπτωση μεγαλύτερης των ορίων του άρθρου 24, είναι δυνατόν να εφαρμόζεται το προηγούμενο εδάφιο κατά την κρίση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, διαφορετικά την απόφαση εκδίδει ο έχων την οικονομική εξουσία, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου.

Ειδικά για συμβάσεις του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, η απόφαση: α) για την έγκριση ή μη των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού, β) για την κατακύρωση ή μη της σύμβασης στο όνομα του επιλεγέντος οικονομικού φορέα και γ) για την έγκριση ή μη της αντίστοιχης δαπάνης, λαμβάνεται για ποσό άνω των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) ευρώ από το ΚΥΣΕΑ, μετά από γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής και εισήγηση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Για συμβάσεις μικρότερης οικονομικής αξίας, η απόφαση λαμβάνεται από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής μετά από γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής μπορεί, κατά την κρίση του ή εφόσον το ζητήσει η αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, να εισάγει το θέμα στο ΚΥΣΕΑ για τη λήψη της τελικής απόφασης.»

Άρθρο 163 Ματαίωση διαδικασίας - Προσθήκη άρθρου 88Α στον ν. 3978/2011

Στον ν. 3978/2011 (Α' 137) προστίθεται άρθρο 88Α ως εξής:

«Άρθρο 88Α Ματαίωση διαδικασίας

1. Η αναθέτουσα αρχή με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου, ματαιώνει τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης:

α) αν η διαδικασία απέβη άγονη, είτε λόγω μη υποβολής προσφοράς είτε λόγω απόρριψης όλων των αιτήσεων συμμετοχής ή των προσφορών, είτε λόγω αποκλεισμού όλων των συμμετεχόντων ή προσφερόντων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και τα έγγραφα της σύμβασης, β) στην περίπτωση του τελευταίου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 88.

Η διαδικασία ανάθεσης σύμβασης μπορεί να ματαιωθεί με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου, στις εξής περιπτώσεις:

α) λόγω παράτυπης διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης,

β) αν οι οικονομικές και τεχνικές παράμετροι που σχετίζονται με τη διαδικασία ανάθεσης άλλαξαν ουσιωδώς και η εκτέλεση του συμβατικού αντικειμένου δεν ενδιαφέρει πλέον την αναθέτουσα αρχή, γ) αν, λόγω ανωτέρας βίας, δεν είναι δυνατή η κανονική εκτέλεση της σύμβασης, δ) αν η επιλεγείσα προσφορά κριθεί ως μη συμφέρουσα από οικονομική άποψη, ε) στην περίπτωση της παρ. 4 του άρθρου 84,

στ) για άλλους επιτακτικούς λόγους δημόσιου συμφέροντος, όπως ιδίως για λόγους εθνικής άμυνας και ασφάλειας.

Αν διαπιστωθούν σφάλματα ή παραλείψεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου, να ακυρώσει μερικώς τη διαδικασία ή να αναμορφώσει ανάλογα το αποτέλεσμά της, ή να αποφασίσει την επανάληψή της από το σημείο που εμφοιλόχρησε το σφάλμα ή η παράλειψη.

Όταν συντρέχουν οι λόγοι για τη ματαίωση της διαδικασίας που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2, η αναθέτουσα αρχή ακυρώνει τη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης για ολόκληρο το αντικείμενο της σύμβασης ή, αν οι λόγοι αυτοί συνδέονται με τμήμα της σύμβασης, για το εν λόγω τμήμα, εφόσον επιτρέπεται η κατάθεση τμηματικών προσφορών.»

Άρθρο 164 Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων - Αντικατάσταση άρθρου 100 ν. 3978/2011

Το άρθρο 100 του ν. 3978/2011 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 100 Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων- Εξουσιοδοτική διάταξη

Οι συμβάσεις του παρόντος Μέρους συνάπτονται σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 38 και επιπλέον με την ανοικτή διαδικασία του άρθρου 101.

Εκτός από τις διαδικασίες που προβλέπονται στην παρ. 1, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προσφεύγει και στις διαδικασίες του συνοπτικού διαγωνισμού και της απευθείας ανάθεσης, ως εξής:

α) Προσφυγή στη διαδικασία του συνοπτικού διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 102, επιτρέπεται όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α.

β) Προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, σύμφωνα με το άρθρο 103, επιτρέπεται όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης είναι ίση ή κατώτερη από το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α.

Για τις συμβάσεις του παρόντος Μέρους, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συνάπτει συμφωνίες-πλαίσιο, σύμφωνα με το άρθρο 43.

Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας μπορεί να δημοσιεύονται υποδείγματα των εγγράφων της σύμβασης, με δεσμευτικό ή μη χαρακτήρα.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Άμυνας μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα χρηματικά όρια της παρ. 2.»

Άρθρο 165 Αξιοποίηση μη επιχειρησιακά αναγκαίου στρατιωτικού εξοπλισμού - Αντικατάσταση άρθρου 107 ν. 3978/2011

Οι παρ. 1 έως 7 αντικαθίστανται, προστίθενται παρ. 8 και 9 και το άρθρο 107 του ν. 3978/2011 (Α' 137) διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 107

Αξιοποίηση μη επιχειρησιακά αναγκαίου στρατιωτικού εξοπλισμού

Στρατιωτικός εξοπλισμός ο οποίος χαρακτηρίζεται ως εύχρηστος και μη επιχειρησιακά αναγκαίος, με απόφαση του ΣΑΓΕ, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Ανώτατου Συμβουλίου του οικείου Κλάδου, μπορεί να διατίθεται προς πώληση, ανταλλαγή ή χρηματοδοτική μίσθωση.

Για τον χαρακτηρισμό στρατιωτικού εξοπλισμού ως εύχρηστου και μη επιχειρησιακά αναγκαίου λαμβάνονται υπόψη κυρίως:

α) η ισχύουσα Δομή Δυνάμεων,

β) η πορεία υλοποίησης του ΜΠΑΕ και του ΚΠΣΣΕ και η διαμορφούμενη δημοσιονομική συγκυρία,

γ) οι επιχειρησιακές δυνατότητες και οι στόχοι που εξυπηρετεί ο εξοπλισμός αυτός, καθώς και οι ικανότητες εναλλακτικών ήδη κατεχόμενων εξοπλισμών να υλοποιήσουν τους ίδιους στόχους,

δ) η εκτίμηση της δυνατότητας συνέχισης διατήρησης και απρόσκοπτης τεχνικό-εφοδιαστικής υποστήριξης των κατεχόμενων εξοπλισμών,

ε) τα επιχειρησιακά πλεονεκτήματα που εξασφαλίζουν στρατιωτικοί εξοπλισμοί νέας τεχνολογίας, τα οποία υπαγορεύουν την αντικατάσταση των υπαρχόντων στρατιωτικών εξοπλισμών.

Για την έγκριση της διάθεσης του ανωτέρω εξοπλισμού, την ακολουθητέα διαδικασία για την αξιοποίησή του σύμφωνα με την παρ. 5 και τον καθορισμό του ελάχιστου αποδεκτού ανταλλάγματος εκδίδεται απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου

Εθνικής Άμυνας, ύστερα από εισήγηση του Ανώτατου Συμβουλίου του οικείου Κλάδου και γνώμη της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται επίσης οι ειδικοί όροι που διέπουν τη σύναψη και εκτέλεση των απαιτούμενων συμβάσεων. Η απόφαση του πρώτου εδαφίου εισάγεται υποχρεωτικά στο ΚΥΣΕΑ για έγκριση, εφόσον αφορά σε αξιοποίηση στρατιωτικού εξοπλισμού μέσω διακρατικής συμφωνίας ή συμβάσεων που συνάπτονται δυνάμει ειδικών διαδικαστικών κανόνων διεθνών οργανισμών, και, δυνητικά, σε κάθε άλλη περίπτωση. Τα έσοδα που προκύπτουν από την αξιοποίηση του ανωτέρω εξοπλισμού εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας πλέον του ανώτατου ορίου των πιστώσεων του και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την κάλυψη των εξοπλιστικών αναγκών του Γενικού Επιτελείου στο οποίο ανήκει ο αξιοποιούμενος εξοπλισμός.

Ως αρμόδιος φορέας για την υποβολή των εισηγήσεων για την αξιοποίηση στρατιωτικού εξοπλισμού, ο οποίος έχει χαρακτηριστεί ως εύχρηστος μη επιχειρησιακά αναγκαίος, καθορίζεται το Γενικό Επιτελείο του Κλάδου στον οποίο ανήκει ο αξιοποιούμενος εξοπλισμός. Στο πλαίσιο αυτό, για τη διαμόρφωση της εισήγησης του Ανώτατου Συμβουλίου του οικείου Κλάδου ως προς την ακολουθητέα διαδικασία σύναψης της σύμβασης σύμφωνα με την παρ. 5, το αρμόδιο Γενικό Επιτελείο ζητά προηγουμένως τη διατύπωση γνώμης από τη ΓΔΑΕΕ και τη ΓΔΠΕΑΔΣ.

Η σύναψη των συμβάσεων για την αξιοποίηση του εξοπλισμού της παρ. 1 μπορεί να γίνεται με τις εξής διαδικασίες:

α) με διακρατικές συμφωνίες, β) βάσει ειδικών διαδικαστικών κανόνων διεθνών οργανισμών, γ) με ανοικτό πλειοδοτικό διαγωνισμό, δ) με κλειστό πλειοδοτικό διαγωνισμό, ε) με διαπραγμάτευση με προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης ή στ) με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης.

Στο πλαίσιο διακρατικών συμφωνιών ή συμβάσεων που συνάπτονται δυνάμει ειδικών διαδικαστικών κανόνων διεθνών οργανισμών, στρατιωτικός εξοπλισμός, ο οποίος χαρακτηρίζεται ως εύχρηστος και μη επιχειρησιακά αναγκαίος, μπορεί να δωρίζεται ή να παραχωρείται κατά χρήση για την εξυπηρέτηση της αμυντικής πολιτικής της χώρας, με απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία, η οποία εκδίδεται μετά από σχετική εισήγηση της ΓΔΠΕΑΔΣ, την οποία διατυπώνει σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4, και έγκριση του ΚΥΣΕΑ.

Για τις διαδικασίες της παρ. 5 εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του παρόντος, προσαρμοσμένες στη φύση και τον σκοπό των συμβάσεων αυτών.

Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται για την αξιοποίηση στρατιωτικού εξοπλισμού που χαρακτηρίζεται άχρηστος.

Πολεμικό υλικό, ειδικά σχεδιασμένο ή προσαρμοσμένο για στρατιωτικούς σκοπούς, που δεν χρησιμοποιείται ή δεν προορίζεται να χρησιμοποιηθεί ως όπλο ή πυρομαχικό και χαρακτηρίζεται ως μη επιχειρησιακά αναγκαίο, σύμφωνα με την παρ. 1, μπορεί ύστερα από έγκριση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας να αξιοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 53 του ν.δ. 721/1970 (Α' 251).

Κάθε είδους υλικό των ΕΔ που καθίσταται άχρηστο ή χαρακτηρίζεται ως τέτοιο ή είναι ακατάλληλο ή πλεονάζει, σύμφωνα με τις διατάξεις του Γενικού Κανονισμού Ανεφοδιασμού και Διαχειρίσεως Υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων (ΓΚΑΔΥΕΔ), μπορεί να διατίθεται προς τρίτους κατόπιν ανταλλάγματος σύμφωνα με το άρθρο 53 του ν.δ. 721/1970.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΘΕΜΑΤΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Άρθρο 166 Κρατική Διασφάλιση Ποιότητας - Αντικατάσταση άρθρου 2 ν. 3433/2006

Το άρθρο 2 του ν. 3433/2006 (Α' 20) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 2

Κρατική Διασφάλιση Ποιότητας- Εξουσιοδοτική διάταξη Οι διαδικασίες της Κρατικής Διασφάλισης Ποιότητας (ΚΔΠ) για την προμήθεια και παροχή υπηρεσιών στρατιωτικού εξοπλισμού, με εξαίρεση απλά υλικά εμπορίου χαμηλής τεχνολογίας, διέπονται από τα πρότυπα της σειράς AQAP (Allied Quality Assurance Publications) και ISO (International Standardisation Organization) ή ισοδύναμα και σε συνδυασμό με τις διατάξεις του παρόντος. Σε κάθε περίπτωση που απαιτείται η πιστοποίηση του συστήματος διασφάλισης ποιότητας του ανάδοχου, αυτή είναι σύμφωνη με το πρότυπο ποιότητας που προσδιορίζεται κατά περίπτωση από την αναθέτουσα αρχή στα έγγραφα της σύμβασης.

Η ΚΔΠ εφαρμόζεται ύστερα από ανάλυση και προσδιορισμό των διακινδυνεύσεων στις συμβάσεις προμήθειας στρατιωτικού εξοπλισμού.

Οι αρμόδιοι φορείς των κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων συνεργάζονται και συντονίζονται με τη ΓΔΑΕΕ για τη διασφάλιση της ποιότητας του υπό προμήθεια στρατιωτικού εξοπλισμού και την εκτέλεση των αναγκαίων επιχειρησιακών δοκιμών των υπό προμήθεια συστημάτων και μέσων, σε όλα τα στάδια της διαδικασίας σύναψης και εκτέλεσης μίας σύμβασης. Η αναθέτουσα αρχή καθορίζει στα έγγραφα της σύμβασης τις βασικές και ειδικές απαιτήσεις για τον καθορισμό και την εκτέλεση της διαδικασίας ΚΔΠ.

Η ΚΔΠ υλοποιείται σε όλες τις φάσεις του κύκλου ζωής του στρατιωτικού εξοπλισμού και λειτουργίας των συστημάτων και μέσων, όπως:

α) για τις συμβάσεις που συνάπτονται με οικονομικούς φορείς του εσωτερικού, στο πλαίσιο του Κανονισμού ΚΔΠ και σε εναρμόνιση με τη STANAG 4107 και τις διεθνείς πρακτικές, β) για τις συμβάσεις που συνάπτονται με οικονομικούς φορείς χωρών μελών NATO, σύμφωνα με τη διαδικασία STANAG 4107, συνεπικουρούμενης από τις προβλέψεις του AQAP-2070 και

επιπρόσθετων διμερών συμφωνιών, εφόσον υπάρχουν,

γ) για τις συμβάσεις που συνάπτονται με οικονομικούς φορείς χωρών μη μελών NATO, σύμφωνα με τα σχετικά Μνημόνια Συνεργασίας ή με αντίστοιχες προβλέψεις στους όρους των συμβάσεων.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Γενικού Διευθυντή της ΓΔΑΕΕ, εκδίδεται Κανονισμός ΚΔΠ, με τον οποίο καθορίζονται τα όργανα, οι αρμοδιότητες και οι διαδικασίες για τη διασφάλιση της ποιότητας του υπό προμήθεια στρατιωτικού εξοπλισμού και την εκτέλεση, σε συνεργασία με τα Γενικά Επιτελεία, των αναγκαίων επιχειρησιακών δοκιμών των υπό προμήθεια συστημάτων και μέσων, εναρμονισμένου με την STANAG 4107 και τις διεθνείς πρακτικές.»

Άρθρο 167 Εγγυητικές επιστολές - Αντικατάσταση άρθρου 33 ν. 3433/2006

Αντικαθίστανται οι παρ. 1 έως 10, καταργούνται οι παρ. 11 έως 14 και το άρθρο 33 του ν. 3433/2006 (Α' 20) διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 33 Εγγύηση συμμετοχής

1. Η αναθέτουσα αρχή ζητά από τους προσφέροντες να παράσχουν εγγύηση συμμετοχής, το ύψος της οποίας καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης σε συγκεκριμένο χρηματικό ποσό, αριθμητικώς και ολογράφως σε ευρώ, και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 2% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α., με ανάλογη στρογγυλοποίηση.

Σε περίπτωση υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα τμήματα της σύμβασης, το ύψος της εγγύησης συμμετοχής υπολογίζεται επί της εκτιμώμενης αξίας χωρίς Φ.Π.Α., του/των τμήματος/τμημάτων για το/α οποίο/α υποβάλλεται η προσφορά. Στην περίπτωση κοινοπραξίας, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων της κοινοπραξίας.

Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει για τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς που καθορίζουν τα έγγραφα της σύμβασης. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πριν από τη λήξη της προσφοράς, να ζητά από τον προσφέροντα να παρατείνει τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής.

Δεν απαιτείται εγγύηση συμμετοχής για τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης συμφωνιών-πλαίσιο και διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στα έγγραφα της σύμβασης.

Η εγγύηση συμμετοχής καταπίπτει, αν ο προσφέρων αποσύρει την προσφορά του κατά τη διάρκεια ισχύος της, παρέχει ψευδή στοιχεία ή ψευδείς πληροφορίες αναφορικά με τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής του, δεν προσκομίζει εγκαίρως τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στα έγγραφα της σύμβασης, ή δεν προσέλθει εγκαίρως για υπογραφή της σύμβασης. Προδικαστική προσφυγή ή ένσταση του προσφέροντος κατά της απόφασης δεν αναστέλλει την είσπραξη του ποσού της εγγύησης.

Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στον προσωρινό ανάδοχο με την προσκόμιση της εγγύησης καλής εκτέλεσης και στους λοιπούς προσφέροντες:

α) αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης προσφυγής ή εκδοθεί απόφαση επί ασκηθείσας προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης,

β) αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης ασφαλιστικών μέτρων, ή εκδοθεί απόφαση επ' αυτών, γ) μετά από την ολοκλήρωση του προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο του άρθρου 13 του ν. 3978/2011 (Α' 137), εφόσον απαιτείται.

8. Για τα προηγούμενα της κατακύρωσης στάδια, η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους συμμετέχοντες σε περίπτωση:

α) λήξης του χρόνου ισχύος της προσφοράς και μη ανανέωσής της,

β) απόρριψης της προσφοράς τους και εφόσον δεν έχει ασκηθεί προδικαστική προσφυγή ή έχει εκπνεύσει άπρακτη η προθεσμία άσκησης προδικαστικής προσφυγής ή έχει λάβει χώρα παραίτηση από το δικαίωμα άσκησης της ή αυτή έχει απορριφθεί αμετακλήτως.

9. Κατά τα λοιπά, για τις εγγυήσεις συμμετοχής ισχύουν όσα προβλέπονται στο πρώτο, δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. 12 και στις παρ. 13 και 14 του άρθρου 33Α.

Άρθρο 168 Εγγυήσεις κατά το στάδιο ανάθεσης και εκτέλεσης της σύμβασης - Εξουσιοδοτική διάταξη

- Προσθήκη άρθρου 33Α στον ν. 3433/2006

Στον ν. 3433/2006 (Α' 20) προστίθεται άρθρο 33Α ως εξής:

«Άρθρο 33^Α

Εγγυήσεις κατά το στάδιο ανάθεσης και εκτέλεσης της σύμβασης - Εξουσιοδοτική διάταξη

Η αναθέτουσα αρχή ζητά από τον προσωρινό ανάδοχο να παράσχει εγγύηση καλής εκτέλεσης, το ύψος της οποίας καθορίζεται σε ποσοστό μέχρι 5% επί της αξίας της σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α. και κατατίθεται πριν ή κατά την υπογραφή της σύμβασης.

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης καταπίπτει στην περίπτωση παράβασης των όρων της σύμβασης, όπως αυτή ειδικότερα ορίζει.

Το ύψος της εγγύησης καλής εκτέλεσης συμφωνίας-πλαίσιο ανέρχεται σε ποσοστό 0,5% επί της συνολικής αξίας της συμφωνίας-πλαίσιο ή του τμήματος της συμφωνίας-πλαίσιο, χωρίς Φ.Π.Α., η οποία αποδεσμεύεται ισόποσα και αναλόγως, κατ' έτος, σε σχέση με τον χρόνο συνολικής διάρκειας της συμφωνίας-πλαίσιο. Προκειμένου να υπογραφεί η σύμβαση που βασίζεται

στη συμφωνία-πλαίσιο, ο οικονομικός φορέας μπορεί να υποχρεωθεί να καταθέσει εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης αυτής, σύμφωνα με την παρ. 1.

Σε περίπτωση τροποποίησης της σύμβασης, η οποία συνεπάγεται αύξηση της συμβατικής αξίας, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να καταθέσει, πριν από την τροποποίηση, συμπληρωματική εγγύηση καλής εκτέλεσης το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό 4% επί του ποσού της αύξησης χωρίς Φ.Π.Α.

Ο χρόνος ισχύος της εγγύησης καλής εκτέλεσης πρέπει να υπερβαίνει τον συμβατικό χρόνο φόρτωσης ή παράδοσης των αγαθών ή παροχής των υπηρεσιών για χρονικό διάστημα που ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης.

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης καλύπτει, συνολικά και χωρίς διακρίσεις, την εφαρμογή όλων των όρων της σύμβασης και κάθε απαίτηση της αναθέτουσας αρχής έναντι του αναδόχου.

Εγγύηση προκαταβολής παρέχεται υποχρεωτικά στην περίπτωση χορήγησης προκαταβολής και είναι ισόποση με την προκαταβολή. Η προκαταβολή είναι έντοκη από την καταβολή, επιβαρυνόμενη με το ύψος επιτοκίου που καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Η απόσβεση της προκαταβολής και η επιστροφή της εγγύησης προκαταβολής πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και τους όρους των εγγράφων της σύμβασης. Η προκαταβολή και η εγγύηση προκαταβολής μπορούν να χορηγούνται τμηματικά, εφόσον τούτο ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Η προκαταβολή απαγορεύεται να χρησιμοποιηθεί για δαπάνες που δεν σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με το αντικείμενο της σύμβασης.

Οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης της σύμβασης και προκαταβολής επιστρέφονται μετά από την οριστική ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης και ύστερα από την εκκαθάριση ενδεχόμενων απαιτήσεων από τους αντισυμβαλλομένους. Η παραλαβή των συμβατικών αντικειμένων τεκμηριώνεται από την υπογραφή του πρωτοκόλλου ποσοτικής και ποιοτικής παραλαβής της επιτροπής ελέγχου και παραλαβών της σύμβασης. Αν στο πρωτόκολλο οριστικής ποσοτικής και ποιοτικής παραλαβής αναφέρονται παρατηρήσεις, ή υπάρχει εκπρόθεσμη παράδοση, η επιστροφή των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης και προκαταβολής γίνεται μετά από την αντιμετώπιση των παρατηρήσεων και του εκπρόθεσμου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και των εγγράφων της σύμβασης. Αν το αντικείμενο της σύμβασης είναι διαιρετό και η παράδοση γίνεται, σύμφωνα με τη σύμβαση, τμηματικά, οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης και προκαταβολής αποδεσμεύονται σταδιακά, κατά το ποσό που αναλογεί στην αξία του μέρους της ποσότητας των αγαθών ή του τμήματος της υπηρεσίας που παραλήφθηκε οριστικά. Αν στο πρωτόκολλο παραλαβής αναφέρονται παρατηρήσεις, ή υπάρχει εκπρόθεσμη παράδοση, η παραπάνω σταδιακή αποδέσμευση γίνεται μετά την αντιμετώπιση των παρατηρήσεων και του εκπρόθεσμου.

9. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητά από τον ανάδοχο να παράσχει εγγύηση καλής λειτουργίας για την αποκατάσταση των ελαττωμάτων που ανακύπτουν, ή των ζημιών που προκαλούνται από δυσλειτουργία των υλικών κατά την περίοδο εγγύησης καλής λειτουργίας, εφόσον προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Το ύψος της εγγύησης καλής λειτουργίας καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης σε συγκεκριμένο χρηματικό ποσό, ή σε ποσοστό μέχρι 3% επί της αξίας των συμβατικών ειδών, χωρίς Φ.Π.Α., για τα οποία παρέχεται. Σε περίπτωση παροχής είδους που αποτελεί αδιαίρετη παροχή, παραδίδονται και εγγυήσεις εξασφάλισης των ενδιάμεσων πληρωμών.

Πρόσθετες εγγυήσεις - εξασφαλίσεις μπορεί να ζητούνται κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής για την εκπλήρωση ειδικών όρων εκτέλεσης της σύμβασης, όπως είναι η ασφάλεια εφοδιασμού, καθώς και η επιστροφή του σταθερού και μη επαναλαμβανόμενου κόστους. Στην περίπτωση αυτή, προβλέπονται ρητά στα έγγραφα της σύμβασης οι όροι κατάθεσης, επιστροφής και κατάπτωσής τους.

Οι ανωτέρω εγγυήσεις εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα αναγνωρισμένα από την Τράπεζα της Ελλάδος. Μπορεί, επίσης, να εκδίδονται από το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε., ή να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, με παρακατάθεση σ' αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού. Αν συσταθεί παρακαταθήκη με γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά από τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση οικονομικό φορέα. Κατ' εξαίρεση, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να δέχεται εγγυήσεις που εκδίδονται από χρηματοδοτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των περ. β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4364/2016 (Α' 13) που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη -μέρη της ΣΔΣ και έχουν το δικαίωμα αυτό, καθώς και εταιρικές εγγυητικές επιστολές, εφόσον προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης, με την προϋπόθεση ότι οι εταιρείες που τις εκδίδουν διαθέτουν την απαιτούμενη πιστοληπτική ικανότητα, πιστοποιημένη από διεθνείς οίκους αξιολόγησης αναγνωρισμένους από το ελληνικό Δημόσιο.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να επικοινωνεί με τους φορείς που φέρονται να έχουν εκδώσει τις εγγυητικές επιστολές, προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους.

Οι εγγυήσεις του παρόντος περιλαμβάνουν, κατ' ελάχιστο, τα εξής στοιχεία: α) Την ημερομηνία έκδοσης,

β) τον εκδότη,

γ) την αναθέτουσα αρχή προς την οποία απευθύνονται,

δ) τον αριθμό της εγγύησης,

ε) το ποσό που καλύπτει η εγγύηση,

στ) την πλήρη επωνυμία, τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) και τη διεύθυνση του οικονομικού φορέα υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση, ζ) τους όρους ότι:

ζα) η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται από τα δικαιώματα της διαιρέσεως και της

διζήσεως, και

ζβ) σε περίπτωση κατάπτωσης αυτής, το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο ισχύον τέλος χαρτοσήμου, η) τα στοιχεία της σχετικής διακήρυξης ή πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών του διαγωνισμού, θ) την ημερομηνία λήξης ή τον χρόνο ισχύος της εγγύησης,

ι) την ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης, ολικά ή μερικά, μέσα σε πέντε (5) ημέρες ύστερα από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται,

ια) στην περίπτωση των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης και προκαταβολής, τον αριθμό και τον τίτλο της σχετικής σύμβασης.

Άρθρο 169 Εγγυημένη λειτουργία του αντικειμένου της σύμβασης - Προσθήκη άρθρου 33B ν. 3433/2006

Στον ν. 3433/2006 (Α' 20) προστίθεται άρθρο 33B ως εξής:

«Άρθρο 33B

Εγγυημένη λειτουργία του αντικειμένου της σύμβασης

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, όταν κρίνει σκόπιμο, να προβλέπει στα έγγραφα της σύμβασης και εγγυημένη λειτουργία συγκεκριμένου αντικειμένου της σύμβασης. Ο χρόνος και το περιεχόμενο της εγγυημένης λειτουργίας περιγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης.

Κατά την περίοδο της εγγυημένης λειτουργίας, ο ανάδοχος ευθύνεται για την καλή λειτουργία του συμβατικού αντικειμένου. Επίσης, οφείλει κατά τον χρόνο της εγγυημένης λειτουργίας να προβαίνει στην προβλεπόμενη συντήρηση και να αποκαθιστά οποιαδήποτε βλάβη με τρόπο και σε χρόνο που περιγράφεται στις τεχνικές προδιαγραφές και στα λοιπά έγγραφα της σύμβασης.

Η παρακολούθηση της εκπλήρωσης των συμβατικών υποχρεώσεων του αναδόχου διενεργείται με τη φροντίδα της αρμόδιας επιτροπής ελέγχου και παραλαβής των συμβατικών αντικειμένων, η οποία προβαίνει στον απαιτούμενο έλεγχο της συμμόρφωσης του αναδόχου στα προβλεπόμενα στη σύμβαση για την εγγυημένη λειτουργία καθ' όλο τον χρόνο ισχύος της, τηρώντας σχετικά πρακτικά. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του αναδόχου προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις, η παραπάνω επιτροπή εισηγείται στην αρμόδια υπηρεσία παρακολούθησης της σύμβασης την έκπτωση του αναδόχου ή, εφόσον ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης, την επιβολή κυρώσεων.

Μέσα σε ένα (1) μήνα από τη λήξη του προβλεπόμενου χρόνου της εγγυημένης λειτουργίας, η αρμόδια επιτροπή ελέγχου και παραλαβής των συμβατικών αντικειμένων συντάσσει πρωτόκολλο παραλαβής της εγγυημένης λειτουργίας, στην οποία αποφαινεται για τη συμμόρφωση του αναδόχου στις απαιτήσεις της σύμβασης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, ολικής ή μερικής, του αναδόχου, η παραπάνω επιτροπή μπορεί να προτείνει στην αρμόδια υπηρεσία παρακολούθησης της σύμβασης την ολική ή μερική κατάπτωση της εγγύησης καλής λειτουργίας που προβλέπεται στο άρθρο 33Α ή, εφόσον ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης, την επιβολή κυρώσεων.»

Άρθρο 170 Χρόνος παράδοσης υλικών - Διάρκεια σύμβασης παροχής υπηρεσίας - Αντικατάσταση άρθρου 37 ν.3433/2006

Αντικαθίστανται οι παρ. 1 έως 7, προστίθενται παρ. 7 έως 9 και το άρθρο 37 του ν. 3433/2006 (Α' 20) διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 37

Χρόνος παράδοσης υλικών - διάρκεια σύμβασης παροχής υπηρεσίας

1. Ο ανάδοχος υποχρεούται να παραδίδει το υλικό μέσα στα χρονικά όρια και με τον τρόπο που ορίζει η σύμβαση. Ο συμβατικός χρόνος παράδοσης των υλικών μπορεί να παρατείνεται, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) τηρούνται οι όροι του άρθρου 61,

β) έχει εκδοθεί αιτιολογημένη απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία είτε με πρωτοβουλία της αναθέτουσας αρχής και εφόσον συμφωνεί ο ανάδοχος είτε ύστερα από σχετικό αίτημα του αναδόχου, το οποίο υποβάλλεται υποχρεωτικά πριν από τη λήξη του συμβατικού χρόνου,

γ) το χρονικό διάστημα της παράτασης είναι ίσο ή μικρότερο από τον αρχικό συμβατικό χρόνο παράδοσης.

2. Σε περίπτωση παράτασης του συμβατικού χρόνου παράδοσης, ο χρόνος παράτασης δεν συνυπολογίζεται στον συμβατικό χρόνο παράδοσης.

Μετά τη λήξη του συμβατικού χρόνου παράδοσης, το υλικό δεν παραλαμβάνεται από την επιτροπή παραλαβής, μέχρι την έκδοση της απόφασης σχετικά με την αιτηθείσα παράταση. Η απόφαση παράτασης εκδίδεται μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα από την υποβολή του σχετικού αιτήματος του αναδόχου.

Στην περίπτωση παράτασης του συμβατικού χρόνου παράδοσης συνεπεία λόγων ανωτέρας βίας ή αποκλειστικής υπαιτιότητας της αναθέτουσας αρχής που καθιστούν αντικειμενικώς αδύνατη την εμπρόθεσμη παράδοση των συμβατικών ειδών, δεν επιβάλλονται κυρώσεις. Σε κάθε άλλη περίπτωση παράτασης του συμβατικού χρόνου παράδοσης, επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 40.

Αν λήξει ο συμβατικός χρόνος παράδοσης, χωρίς να υποβληθεί εγκαίρως αίτημα παράτασης ή αν λήξει ο παραταθείς, κατά τα ανωτέρω, χρόνος, χωρίς να παραδοθεί το υλικό, ο ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος, με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 41. Ο ανάδοχος υποχρεούται να ειδοποιεί την υπηρεσία που εκτελεί την προμήθεια, την αποθήκη υποδοχής των υλικών και την επιτροπή παραλαβής για την ημερομηνία που προτίθεται να παραδώσει το υλικό, πέντε (5) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες νωρίτερα.

Ο ανάδοχος κάθε φορά που προσκομίζει υλικό στον τόπο παράδοσής του υποχρεούται, μετά από την προσκόμιση του υλικού, να υποβάλει στην υπηρεσία αποδεικτικό, θεωρημένο από τον υπεύθυνο της αποθήκης, στο οποίο αναφέρονται η ημερομηνία προσκόμισης, το υλικό, η ποσότητα και ο αριθμός της σύμβασης σε εκτέλεση της οποίας προσκομίστηκε.

Στη σύμβαση υπηρεσιών ορίζεται η συνολική διάρκεια για την εκτέλεση του αντικειμένου της σύμβασης. Επιπλέον, ορίζονται, εφόσον απαιτείται, τμηματικές/ενδιάμεσες προθεσμίες για τα επιμέρους στάδια παροχής των υπηρεσιών ή υποβολής των παραδοτέων ή αμφοτέρων. Ως συνολική διάρκεια νοείται το χρονικό διάστημα που ορίζεται από την αναθέτουσα αρχή στα έγγραφα της σύμβασης, το οποίο αρχίζει από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης, ή από την ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν και λήγει είτε σε δήλη ημερομηνία ή προθεσμία, είτε, εφόσον υπάρχουν ενδιάμεσα επιμέρους παραδοτέα, με την υποβολή του τελευταίου παραδοτέου στον χρόνο που ορίζεται στη σύμβαση.

Τηρουμένου του άρθρου 61, με αιτιολογημένη απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία, ο χρόνος παροχής των υπηρεσιών ή υποβολής των παραδοτέων ή αμφοτέρων μπορεί να παρατείνεται μέχρι το 50% της διάρκειας της σύμβασης, ύστερα από σχετικό αίτημα του αναδόχου που υποβάλλεται πριν από τη λήξη της διάρκειάς της, σε αντικειμενικά δικαιολογημένες περιπτώσεις που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του αναδόχου. Αν λήξει η συνολική διάρκεια της σύμβασης, χωρίς να υποβληθεί εγκαίρως αίτημα παράτασης ή, αν λήξει η παραταθείσα, σύμφωνα με τα ανωτέρω, διάρκεια, χωρίς να παρασχεθούν οι υπηρεσίες ή να υποβληθούν στην αναθέτουσα αρχή τα παραδοτέα της σύμβασης, ο ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος, με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 41.»

Άρθρο 171 Κυρώσεις για εκπρόθεσμη παράδοση υλικών ή παροχή υπηρεσιών - Αντικατάσταση άρθρου 40 ν. 3433/2006

Οι παρ. 1 έως 7 αντικαθίστανται, προστίθενται παρ. 8 έως 10 και το άρθρο 40 του ν. 3433/2006 (Α' 20) διαμορφώνεται ως εξής:
«Άρθρο 40

Κυρώσεις για εκπρόθεσμη παράδοση υλικών ή παροχή υπηρεσιών

Αν το υλικό φορτωθεί, παραδοθεί ή αντικατασταθεί μετά από τη λήξη του συμβατικού χρόνου και μέχρι να λήξει ο χρόνος της παράτασης, που χορηγήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 37, επιβάλλεται χρηματικό πρόστιμο με απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία που υπολογίζεται ως εξής:

- α) για καθυστέρηση από μία έως είκοσι ημέρες, 0,03% για κάθε ημέρα, δηλαδή συνολικό πρόστιμο από 0,03% μέχρι 0,6%,
- β) για καθυστέρηση από είκοσι μία έως σαράντα ημέρες, πρόστιμο 0,04% για κάθε ημέρα, δηλαδή συνολικό πρόστιμο από 0,64% μέχρι 1,4%,
- γ) για καθυστέρηση από σαράντα μία έως εξήντα ημέρες, 0,05% για κάθε ημέρα, δηλαδή συνολικό πρόστιμο από 1,45% μέχρι 2,4%,
- δ) μετά την παρέλευση εξήντα ημερών, το πρόστιμο που επιβάλλεται ανέρχεται σε 0,06% για κάθε επιπλέον ημέρα. Στα έγγραφα της σύμβασης μπορεί να καθορίζεται ανώτατο όριο προστίμου ως ποσοστό επί της συμβατικής αξίας των μη εμπρόθεσμα παραδοθέντων συμβατικών αντικειμένων.

Το παραπάνω πρόστιμο υπολογίζεται επί της συμβατικής αξίας των εκπρόθεσμα παραδοθέντων υλικών, χωρίς Φ.Π.Α. Εάν τα υλικά που παραδόθηκαν εκπρόθεσμα επηρεάζουν τη χρησιμοποίηση των υλικών που παραδόθηκαν εμπρόθεσμα, το πρόστιμο υπολογίζεται επί της συμβατικής αξίας της συνολικής ποσότητάς τους.

Κατά τον υπολογισμό του χρονικού διαστήματος της καθυστέρησης για φόρτωση - παράδοση ή αντικατάσταση των υλικών δεν λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος που παρήλθε πέραν του εύλογου, κατά τα διάφορα στάδια των διαδικασιών, για το οποίο δεν ευθύνεται ο ανάδοχος και παρατείνεται, αντίστοιχα, ο χρόνος φόρτωσης - παράδοσης.

Για τις συμβάσεις υπηρεσιών, αν οι υπηρεσίες παρασχεθούν από υπαιτιότητα του αναδόχου μετά από τη λήξη της διάρκειας της σύμβασης και μέχρι να λήξει ο χρόνος της παράτασης που χορηγήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 37, επιβάλλεται εις βάρος του χρηματικό πρόστιμο, με απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία.

Το πρόστιμο της παρ. 4 υπολογίζεται ως εξής:

- α) για καθυστέρηση που περιορίζεται σε χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει το 50% της προβλεπόμενης συνολικής διάρκειας της σύμβασης, ή, σε περίπτωση τμηματικών/ενδιαμέσων προθεσμιών της αντίστοιχης προθεσμίας, επιβάλλεται πρόστιμο 2,5% επί της συμβατικής αξίας χωρίς Φ.Π.Α. των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν εκπρόθεσμα,
- β) για καθυστέρηση που υπερβαίνει το 50%, επιβάλλεται πρόστιμο 5% χωρίς Φ.Π.Α. επί της συμβατικής αξίας των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν εκπρόθεσμα,

6. Το πρόστιμο για υπέρβαση των τμηματικών προθεσμιών είναι ανεξάρτητο από το επιβαλλόμενο για υπέρβαση της συνολικής διάρκειας της σύμβασης και μπορεί να ανακαλείται με αιτιολογημένη απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία, αν οι υπηρεσίες που αφορούν στις ως άνω τμηματικές προθεσμίες παρασχεθούν μέσα στη συνολική της διάρκεια και τις εγκεκριμένες παρατάσεις αυτής και με την προϋπόθεση ότι το σύνολο της σύμβασης έχει εκτελεστεί πλήρως.

7. Εφόσον ο ανάδοχος έχει λάβει προκαταβολή, εκτός από το προβλεπόμενο στις προηγούμενες παραγράφους πρόστιμο, καταλογίζεται σε βάρος του και τόκος υπερημερίας επί του ποσού της προκαταβολής, που υπολογίζεται από την επομένη της λήξης του συμβατικού χρόνου, μέχρι την προσκόμιση του υλικού ή την παροχή της υπηρεσίας, με το ανώτατο όριο του ποσοστού του τόκου υπερημερίας.

Εφόσον ο ανάδοχος δεν καταθέσει το απαιτούμενο ποσό, η είσπραξη του προστίμου και των τόκων υπερημερίας επί της προκαταβολής γίνεται με παρακράτηση από το ποσό πληρωμής του αναδόχου ή, σε περίπτωση ανεπάρκειας ή έλλειψης αυτού,

με ισόποση κατάπτωση της εγγύησης καλής εκτέλεσης και προκαταβολής αντίστοιχα ή σύμφωνα με τις διατάξεις για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων. Το πρόστιμο και ο τόκος υπερημερίας αποδίδονται στο Μετοχικό Ταμείο του κλάδου επ' ωφελεία του οποίου έχει συναφθεί η σύμβαση.

Σε περίπτωση κοινοπραξίας, το πρόστιμο και οι τόκοι υπερημερίας επιβάλλονται αναλόγως σε όλα τα μέλη της κοινοπραξίας. Η επιβολή προστίμου δεν στερεί από την αναθέτουσα αρχή το δικαίωμα να κηρύξει τον ανάδοχο έκπτωτο.

10. Πέραν όσων ορίζονται στην παρ. 7, εφόσον ο ανάδοχος δεν καταθέσει το απαιτούμενο ποσό, παρέχεται η δυνατότητα αντικατάστασης μέρους ή του συνόλου του επιβαλλόμενου χρηματικού προστίμου και των τόκων επί της προκαταβολής λόγω υπερημερίας, για ποσό το ύψος του οποίου δεν υπερβαίνει τα όρια του άρθρου 24 του ν. 3978/2011 (Α' 137), με ισόποσης αξίας προμήθεια ειδών ή/και παροχή υπηρεσιών συνδεδεμένων άμεσα με το αντικείμενο της σύμβασης, τα οποία αποδεδειγμένα είναι αναγκαία στην αναθέτουσα αρχή κατά το χρόνο εκτέλεσης της σύμβασης. Για την περίπτωση αυτή, στα έγγραφα της σύμβασης περιλαμβάνεται υποχρεωτικά σχετικός ρητός όρος που μπορεί να εφαρμοστεί κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής στη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης, με ανάλογη τροποποίηση των όρων της σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 61.»

Άρθρο 172 Έκπτωση αναδόχου - Κυρώσεις - Αντικατάσταση άρθρου 41 ν. 3433/2006

Το άρθρο 41 του ν. 3433/2006 (Α' 20) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 41 Έκπτωση αναδόχου - κυρώσεις 1. Ο ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος από την ανάθεση που έγινε στο όνομά του και από κάθε δικαίωμα που απορρέει από αυτήν, με απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία:

α) στην περίπτωση της παρ. 5 του άρθρου 88 του ν. 3978/2011 (Α' 137),

β) σε περίπτωση σύμβασης προμηθειών, εφόσον δεν φόρτωσε, δεν παρέδωσε ή δεν αντικατέστησε τα συμβατικά υλικά, ή δεν τα επισκεύασε ή δεν τα συντήρησε μέσα στον συμβατικό χρόνο ή στον χρόνο παράτασης που του δόθηκε, γ) στην περίπτωση σύμβασης υπηρεσιών:

γα) αν δεν εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις, ή δεν συμμορφωθεί με τις γραπτές εντολές της υπηρεσίας, που είναι σύμφωνες με τη σύμβαση ή τις κείμενες διατάξεις και

γβ) αν υπερέβη υπαίτια τη συνολική προθεσμία εκτέλεσης της σύμβασης, λαμβανομένων υπόψη των παρατάσεων.

Στην περίπτωση συνδρομής λόγου έκπτωσης του αναδόχου από σύμβαση υπηρεσιών κατά την περ. γ' της παρ. 1, η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί στον ανάδοχο ειδική όχληση, η οποία μνημονεύει τις διατάξεις του παρόντος και περιλαμβάνει συγκεκριμένη περιγραφή των ενεργειών στις οποίες οφείλει να προβεί ο ανάδοχος, θέτοντας προθεσμία για τη συμμόρφωσή του. Η προθεσμία, που τάσσεται, πρέπει να είναι εύλογη και ανάλογη της διάρκειας της σύμβασης και πάντως όχι μικρότερη των δεκαπέντε (15) ημερών. Αν η προθεσμία που τέθηκε με την ειδική όχληση παρήλθε χωρίς ο ανάδοχος να έχει συμμορφωθεί, με απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία κηρύσσεται έκπτωτος μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας συμμόρφωσης. Στην απόφαση αιτιολογείται η έκπτωση με αναφορά των λόγων μη συμμόρφωσης του αναδόχου που οδήγησαν σε αυτή.

Ο ανάδοχος δεν κηρύσσεται έκπτωτος όταν:

α) η σύμβαση δεν υπογράφηκε, ή το υλικό δεν φορτώθηκε ή δεν παραδόθηκε ή δεν αντικαταστάθηκε με ευθύνη της αναθέτουσας αρχής, β) συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας,

γ) επιτακτικοί λόγοι δημοσίου συμφέροντος επιβάλλουν τη συνέχιση της σύμβασης, η εκτιμώμενη αξία της οποίας είναι ίση ή ανώτερη από τα χρηματικά όρια του άρθρου 24 του ν. 3978/2011.

Στον ανάδοχο που κηρύσσεται έκπτωτος επιβάλλονται, με απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία, ο οποίος υποχρεωτικά καλεί τον ενδιαφερόμενο προς παροχή εξηγήσεων, αθροιστικά ή διαζευκτικά, οι παρακάτω κυρώσεις:

α) κατάπτωση, ολική ή μερική, της εγγύησης συμμετοχής ή καλής εκτέλεσης της σύμβασης, κατά περίπτωση, υπέρ του Μετοχικού Ταμείου του κλάδου για λογαριασμό του οποίου διενεργείται η προμήθεια ή του κλάδου που ενεργεί την προμήθεια,

β) καταλογισμός σε βάρος του της διαφοράς τιμής του αντικειμένου της σύμβασης και κάθε άμεσης ή έμμεσης προκαλούμενης ζημίας του Δημοσίου εξαιτίας της προμήθειας του αντικειμένου της σύμβασης είτε από τον επόμενο οικονομικό φορέα που είχε λάβει μέρος στον διαγωνισμό, είτε με διενέργεια νέας διαδικασίας σύναψης σύμβασης, ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας. Το ποσό αυτό εισπράττεται, είτε με συμψηφισμό με ποσά που του οφείλει το Δημόσιο, είτε σύμφωνα με τις διατάξεις για την είσπραξη δημοσίων εσόδων. Εάν δεν πραγματοποιηθεί νέα προμήθεια του αντικειμένου της σύμβασης,

καταλογίζεται ποσόν που δεν υπερβαίνει το του αντικειμένου της σύμβασης υπολογιζόμενο με βάση

κάθε στοιχείο, κατά την κρίση του αρμόδιου φορέα και με βάση τις αρχές της καλής πίστης και των συναλλακτικών ηθών,

γ) η είσπραξη εντόκως της προκαταβολής που χορηγήθηκε στον έκπτωτο από τη σύμβαση ανάδοχο, είτε από ποσό που δικαιούται να λάβει, είτε με κατάθεση του ποσού από τον ίδιο, είτε με κατάπτωση της εγγύησης προκαταβολής. Ο υπολογισμός των τόκων γίνεται από την ημερομηνία λήψης της προκαταβολής από τον οικονομικό φορέα μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης κήρυξής του ως εκπτώτου, με το ισχύον δικαιοπρακτικό επιτόκιο, από την ημερομηνία δε αυτή και μέχρι την επιστροφή της, με το ισχύον κάθε φορά επιτόκιο για τόκο υπερημερίας,

δ) αποκλεισμός έως τρία (3) έτη από το σύνολο των συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος.

Η μη παράσταση του αναδόχου κατά τη συνεδρίαση του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου δεν αποτελεί λόγο αναστολής της εξέτασης του θέματος και της επ' αυτού γνωμοδότησης.

Εάν η προμήθεια του αντικειμένου της σύμβασης σε βάρος του έκπτωτου αναδόχου γίνεται με τροποποίηση όρων ή τεχνικών προδιαγραφών της κατακύρωσης, της ανάθεσης ή της σύμβασης, από τις οποίες κηρύχθηκε έκπτωτος, κατά περίπτωση, κατά τον υπολογισμό του διαφέροντος σε βάρος του, λαμβάνεται υπόψη η διαφορά που προκύπτει από την τροποποίηση των σχετικών όρων ή τεχνικών προδιαγραφών, η οποία συμψηφίζεται με το προς καταλογισμό ποσό.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 42, οι ανωτέρω κυρώσεις είναι ανεξάρτητες από την αξίωση της αναθέτουσας αρχής για θετική ζημία που προήλθε από την άρνηση ή αδυναμία του αναδόχου να πραγματοποιήσει εγκαίρως τη σύμβαση που του κατακυρώθηκε.»

Άρθρο 173 Τροποποίηση συμβάσεων και συμφωνιών-πλαίσιο κατά τη διάρκειά τους - Αντικατάσταση άρθρου 61 ν. 3433/2006

Το άρθρο 61 του ν. 3433/2006 (Α' 20) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 61 Τροποποίηση συμβάσεων και συμφωνιών-πλαίσιο κατά τη διάρκειά τους 1. Οι συμβάσεις και οι συμφωνίες-πλαίσιο μπορεί να τροποποιούνται χωρίς νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης, σε οποιαδήποτε από τις εξής περιπτώσεις:

α) όταν οι τροποποιήσεις, ανεξαρτήτως της χρηματικής αξίας τους, προβλέπονται σε σαφείς, ακριβείς και ρητές ρήτρες αναθεώρησης στα αρχικά έγγραφα της σύμβασης στις οποίες μπορεί να περιλαμβάνονται και ρήτρες αναπροσαρμογής τιμών ή προαιρέσεις. Οι ρήτρες αυτές αναφέρουν το αντικείμενο και τη φύση των ενδεχόμενων τροποποιήσεων ή προαιρέσεων, τους όρους με τους οποίους μπορεί να ενεργοποιηθούν και δεν προβλέπουν τροποποιήσεις ή προαιρέσεις που ενδέχεται να μεταβάλουν τη συνολική φύση της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο.

β) Για συμπληρωματικές προμήθειες ή υπηρεσίες από τον αρχικό ανάδοχο, οι οποίες κατέστησαν αναγκαίες και δεν περιλαμβάνονταν στην αρχική σύμβαση, εφόσον η αλλαγή αναδόχου: βα) δεν μπορεί να γίνει για οικονομικούς ή τεχνικούς λόγους, όπως για απαιτήσεις εναλλαξιμότητας ή διαλειτουργικότητας με τον υφιστάμενο εξοπλισμό, υπηρεσίες ή εγκαταστάσεις που παρασχέθηκαν με τη διαδικασία σύναψης της αρχικής σύμβασης και

ββ) θα συνεπαγόταν σημαντικά προβλήματα ή ουσιαστική επικάλυψη δαπανών για την αναθέτουσα αρχή.

Στις υποπερ. βα και ββ, οποιαδήποτε αύξηση της τιμής δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% της αξίας της αρχικής σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο. Σε περίπτωση διαδοχικών τροποποιήσεων, η σωρευτική αξία των τροποποιήσεων αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% της αξίας της αρχικής σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο.

Οι διαδοχικές τροποποιήσεις δεν πρέπει να αποσκοπούν στην αποφυγή εφαρμογής του παρόντος. γ) Όταν πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

γα) η ανάγκη τροποποίησης προέκυψε λόγω περιστάσεων που δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν από μια επιμελή αναθέτουσα αρχή,

γβ) η τροποποίηση δεν μεταβάλλει τη συνολική φύση της σύμβασης,

γγ) η αύξηση της τιμής δεν υπερβαίνει το 30% της αξίας της αρχικής σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο. Οι διαδοχικές τροποποιήσεις δεν πρέπει να αποσκοπούν στην αποφυγή εφαρμογής του παρόντος. δ) Όταν ένας νέος ανάδοχος υποκαθιστά εκείνον στον οποίο ανατέθηκε αρχικά η σύμβαση από την αναθέτουσα αρχή, συνεπεία:

δα) ρητής ρήτρας αναθεώρησης ή προαίρεσης, σύμφωνης με την περ. α',

δβ) ολικής ή μερικής διαδοχής του αρχικού αναδόχου, λόγω εταιρικής αναδιάρθρωσης, περιλαμβανομένων της εξαγοράς, της απορρόφησης, της συγχώνευσης ή καταστάσεων αφερεγγυότητας ιδίως στο πλαίσιο προπρωτευτικών ή πτωχευτικών διαδικασιών, από άλλον οικονομικό φορέα, ο οποίος πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής που καθορίστηκαν αρχικά, με τον όρο ότι η διαδοχή δεν συνεπάγεται άλλες ουσιώδεις τροποποιήσεις της σύμβασης και δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής του παρόντος.

ε) Όταν η αξία της τροποποίησης είναι κατώτερη των ορίων του άρθρου 24 του ν. 3978/2011 (Α' 137) και του 10% της αξίας της αρχικής σύμβασης. Η τροποποίηση δεν μπορεί να μεταβάλει τη συνολική φύση της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο. Σε περίπτωση διαδοχικών τροποποιήσεων, η αξία τους υπολογίζεται βάσει της καθαρής σωρευτικής αξίας των διαδοχικών τροποποιήσεων. στ) όταν οι τροποποιήσεις, ανεξαρτήτως της αξίας τους, δεν είναι ουσιώδεις, κατά την έννοια της παρ. 2.

Η τροποποίηση σύμβασης ή συμφωνίας-πλαίσιο κατά τη διάρκειά της θεωρείται ουσιώδης κατά την έννοια της περ. στ' της παρ. 1, όταν πληροί μία ή περισσότερες από τις εξής προϋποθέσεις:

α) η τροποποίηση εισάγει όρους οι οποίοι, εάν είχαν αποτελέσει μέρος της αρχικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης, είτε θα είχαν επιτρέψει τη συμμετοχή διαφορετικών υποψηφίων από αυτούς που επιλέχθηκαν αρχικώς ή την αποδοχή άλλης προσφοράς από εκείνη που επελέγη αρχικώς, είτε θα προσέλκυαν και άλλους συμμετέχοντες στη διαδικασία σύναψης σύμβασης,

β) η τροποποίηση αλλάζει την οικονομική ισορροπία της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο υπέρ του αναδόχου, κατά τρόπο που δεν προβλεπόταν στην αρχική σύμβαση ή συμφωνία-πλαίσιο,

γ) η τροποποίηση επεκτείνει σημαντικά το αντικείμενο της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο,

δ) όταν νέος ανάδοχος υποκαθιστά εκείνον στον οποίο είχε ανατεθεί αρχικώς η σύμβαση σε περιπτώσεις διαφορετικές από τις προβλεπόμενες στην περ. δ' της παρ. 1,

ε) η τροποποίηση προκαλεί βλάβη στα συμφέροντα του Δημοσίου.

Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται ουσιώδης τροποποίηση της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο, κατά την έννοια της παρ. 2, χωρίς νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης, ύστερα από γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, το οποίο διαπιστώνει αν

η τροποποίηση είναι νόμιμη και αιτιολογείται επαρκώς.

Για τον υπολογισμό της τιμής που προβλέπεται στις περ. θ', γ' και ε' της παρ. 1, όταν η σύμβαση περιλαμβάνει ρήτρα τιμαριθμικής αναπροσαρμογής, η αναπροσαρμοσμένη τιμή είναι η τιμή αναφοράς.

Η τροποποίηση της σύμβασης ή συμφωνίας-πλαίσιο γίνεται σε κάθε περίπτωση, με απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνωμοδότηση της αρμόδιας ΚΓΕΠ/ΠΓΕΠ και απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία.

6. Η αναθέτουσα αρχή, που τροποποιεί μία σύμβαση με βάση τις περ. θ' και γ' της παρ. 1 δημοσιεύει σχετική γνωστοποίηση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 48 του ν. 3978/2011.»

Άρθρο 174 Απόρριψη - αντικατάσταση υπηρεσιών - Προσθήκη άρθρου 63^Α στον ν. 3433/2006

Στον ν. 3433/2006 (Α' 20) προστίθεται άρθρο 63Α ως εξής:

«Άρθρο 63Α Απόρριψη - αντικατάσταση υπηρεσιών

Σε περίπτωση οριστικής απόρριψης ολόκληρου ή μέρους των παρεχόμενων υπηρεσιών ή των παραδοτέων με έκπτωση επί της συμβατικής αξίας, με απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία, μπορεί να εγκρίνεται αντικατάσταση των υπηρεσιών ή παραδοτέων αυτών με άλλα, που είναι σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, μέσα σε τακτή προθεσμία που ορίζεται από την απόφαση αυτή. Αν η αντικατάσταση γίνεται μετά τη λήξη της συνολικής διάρκειας της σύμβασης, η προθεσμία που ορίζεται για την αντικατάσταση δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη του 25% της συνολικής διάρκειας της σύμβασης, ο δε πάροχος των υπηρεσιών θεωρείται ως εκπρόθεσμος και υπόκειται σε ποινικές ρήτρες, σύμφωνα με το άρθρο 40, λόγω εκπρόθεσμης παράδοσης.

Αν ο ανάδοχος δεν αντικαταστήσει τις υπηρεσίες ή τα παραδοτέα που απορρίφθηκαν μέσα στην προθεσμία που του τάχθηκε και εφόσον έχει λήξει η συνολική διάρκεια της σύμβασης, κηρύσσεται έκπτωτος και υπόκειται στις προβλεπόμενες κυρώσεις, με την επιφύλαξη της παρ. 3 του άρθρου 41.»

Άρθρο 175 Διαιτητική επίλυση συμβατικών διαφορών - Προσθήκη άρθρου 70^Α στον ν. 3433/2006

Στον ν. 3433/2006 (Α' 20) προστίθεται άρθρο 70Α ως εξής:

«Άρθρο 70Α Διαιτητική επίλυση συμβατικών διαφορών

Στα έγγραφα της σύμβασης, ιδίως για συμβάσεις μείζονος οικονομικής αξίας, μπορεί να περιληφθεί ρήτρα διαιτητικής επίλυσης κάθε διαφοράς που απορρέει από ή σχετίζεται με τη συγκεκριμένη σύμβαση προμήθειας ή υπηρεσίας.

Η υπαγωγή κάθε διαφοράς σε διαιτησία προϋποθέτει γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Άμυνας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 49 του εισαγωγικού νόμου του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182).

Έδρα του διαιτητικού δικαστηρίου και των συνεδριάσεών του είναι η Αθήνα. Εφαρμοστέο δίκαιο είναι το ελληνικό δίκαιο και γλώσσα της διαιτητικής διαδικασίας η ελληνική. Η διαιτητική απόφαση και το κείμενο της συμφωνίας στο οποίο αυτή βασίζεται συντάσσονται σε πρωτότυπο στην ελληνική γλώσσα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΕΝΤΑΛΜΑΤΑ ΠΡΟΠΛΗΡΩΜΗΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Άρθρο 176 Χρηματικά Εντάλματα Προπληρωμής (ΧΕΠ) για προμήθειες υλικών μέσω στρατιωτικών πωλήσεων εξωτερικού - Προσθήκη άρθρου 36^Α στο ν.δ. 721/1970

Στο ν.δ. 721/1970 (Α' 251) προστίθεται άρθρο 36Α ως εξής:

«Άρθρο 36^Α Χρηματικά Εντάλματα Προπληρωμής (ΧΕΠ)- Εξουσιοδοτική διάταξη για προμήθειες υλικών μέσω στρατιωτικών πωλήσεων εξωτερικού

Για τα Χρηματικά Εντάλματα Προπληρωμής (ΧΕΠ) που εκδίδονται προς εξόφληση υποχρεώσεων από προμήθειες υλικών μέσω στρατιωτικών πωλήσεων εξωτερικού (Foreign Military Sales-FMS) αποδίδεται νομίμως λογαριασμός, εφόσον προσκομίζονται εμπρόθεσμα στις αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχου τα εξής δικαιολογητικά:

α) απόφαση κατακύρωσης της προμήθειας,

β) αντίγραφο της ειδικής σύμβασης ή συμφωνίας (FMS Case/Letter of Offer and Acceptance - LOA), γ) απόφαση έκδοσης ΧΕΠ,

δ) αποδείξεις είσπραξης από την αρμόδια υπηρεσία (Defense Finance and Accounting Service - DFAS), ε) αντίγραφο του τελικού ή τριμηνιαίου λογαριασμού (Final ή Billing Statement/DD Form 645), κατά περίπτωση,

στ) αναλυτική κίνηση τραπεζικού λογαριασμού από την Τράπεζα της Ελλάδος για όλες τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν σε βάρος κάθε ΧΕΠ,

ζ) αποδεικτικό εισαγωγής του υλικού ή πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής του, εφόσον υφίστανται, και η) αποδεικτικό κατάθεσης αδιάθετου υπολοίπου, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Ο έλεγχος απόδοσης λογαριασμού για τα ανωτέρω ΧΕΠ που εκδόθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος διενεργείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχου βάσει των δικαιολογητικών της παρ. 1, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας έκδοσης ή απόδοσής τους. Για τα εκκρεμή ΧΕΠ των οποίων, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχει παρέλθει η ημερομηνία απόδοσης λογαριασμού, αποδίδεται νόμιμα λογαριασμός και μετά την παρέλευση της σχετικής προθεσμίας, εφόσον προσκομίζονται στις

αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχου τα δικαιολογητικά της παρ. 1. Ομοίως, θεωρούνται νόμιμα τα ΧΕΠ εφόσον έχει ήδη αποδοθεί λογαριασμός με τα ανωτέρω δικαιολογητικά.

Το αδιάθετο υπόλοιπο των ΧΕΠ που νόμιμα αποδίδονται ή αποδόθηκαν, σύμφωνα με την παρ. 2, θεωρείται ότι νομίμως κατατίθεται ή κατατέθηκε, αντίστοιχα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, μετά τη λήξη της προθεσμίας απόδοσης λογαριασμού και έως την απόδοση των ΧΕΠ.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Οικονομικών τα δικαιολογητικά της παρ. 1 μπορεί να συμπληρώνονται ή να αντικαθίστανται από δικαιολογητικά αντίστοιχης αποδεικτικής ισχύος και περιεχομένου.»

Άρθρο 177 Δυνατότητα διενέργειας πληρωμών σε βάρος προϊόντος ΧΕΠ FMS

Από το προϊόν των υπ' αρ. 230696/2016, 243345/2016, 165263/2017 και 165291/2017 ΧΕΠ του

Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, που εκδόθηκαν για την πληρωμή συμβάσεων προμηθειών μέσω στρατιωτικών πωλήσεων εξωτερικού (Foreign Military Sales-FMS), μπορεί να διενεργούνται πληρωμές και για την εξυπηρέτηση του ενεργοποιημένου υποπρογράμματος «Αναβάθμιση Μαχητικών Α/Φ F-16 της ΠΑ» (FMS Case GR-D-SNY), έως την τελική ημερομηνία απόδοσης λογαριασμού, τηρουμένων των λοιπών προϋποθέσεων νομιμότητας κάθε πληρωμής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ Άρθρο 178 Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Β

Αποφάσεις ενεργοποίησης προγραμμάτων που έχουν ληφθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, χωρίς να έχει ξεκινήσει η διαδικασία για τη σύναψη σύμβασης, επικαιροποιούνται με απόφαση του έχοντος την οικονομική εξουσία, στην έκταση που απαιτείται προκειμένου να εναρμονίζονται με τις διατάξεις του παρόντος. Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έργων, υπηρεσιών ή προμηθειών, οι οποίες έχουν ξεκινήσει πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται σύμφωνα με το καθεστώς που ίσχυε κατά τον χρόνο έναρξής τους. Ως έναρξη της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης νοείται:

α) η αποστολή προκήρυξης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τις συμβάσεις του Δεύτερου Μέρους, β) η δημοσίευση προκήρυξης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, για τις συμβάσεις του Τρίτου Μέρους, γ) η ανάρτηση στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής, για τις συμβάσεις που ανατίθενται με τη διαδικασία του συνοπτικού διαγωνισμού και δ) η λήψη απόφασης σύναψης σύμβασης, για τις υπόλοιπες περιπτώσεις.

Συμβάσεις έργων, υπηρεσιών ή προμηθειών που έχουν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εκτελούνται σύμφωνα με το καθεστώς που τις διέπετε κατά τον χρόνο σύναψής τους.

Η παρ. 10 του άρθρου του άρθρου 40 του ν. 3433/2006 (Α' 20) μπορεί να εφαρμοστεί και στις ήδη συναφθείσες και εκτελούμενες συμβάσεις στις οποίες δεν υφίσταται σχετικός όρος, καθώς και στις συμβάσεις που έχουν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 3978/2011 (Α' 137) και για τις οποίες εκκρεμεί επιβολή ή είσπραξη επιβληθέντος χρηματικού προστίμου και τόκων επί της προκαταβολής λόγω υπερημερίας.

Άρθρο 179 Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Β

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) Το άρθρο 75 του ν. 3883/2010 (Α' 167),

β) τα άρθρα 9 και 11 και οι παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 81 του ν. 3978/2011 (Α' 137). γ) τα άρθρα 5, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17 και 18 του ν. 3433/2006 (Α' 20).

Άρθρο 180 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Η ισχύς των άρθρων 52, 53, 56, 79, 84 και 85 αρχίζει από 1.6.2021.